БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 151 (18.927). • Сешанба, 3 июль 1984 йил • Баҳоси 3 тийин.

БУТУН КУЧ — ҒЎЗА ПАРВАРИШИГА!

МАРРА — 13 МИНГ ТОННА

Дўстлик районидаги Қосим Раҳимов номли совхоз пахтакорлари юбилей йилида 13 минг тонналик «оқ олтин» хирмонини тиклаш мажбуриятини олишган. Далаларда иш ана шу юксак мажбурият асосида олиб борилмоқда. Кекса-ю ёш пахтазорга отланган. Уларнинг бири экин орасидаги бегона ўтларга қирон келтираётган бўлса, иккинчиси чопиқ қиляпти. Сувчилар ғўзани обиҳаётга қондиришяпти. Мўл-ҳосил тўплаш учун курашда ҳар доимдагидек механизаторлар намуна кўрсатишяпти. Бепоён пахтазорларда 75 та культиватор юксак унумларда ишлатилмоқда.

— Доимо суръат ва сифат бирлигига эришяпмиз. Ўзаро мусобақалашиб ишлаб, бир-биримизнинг ишимизни назорат қиляпмиз. Культиваторларнинг иш органларини тўғри жойлаштиришга алоҳида эътибор беряпмиз, — дейди илғор механизатор Тўхтасин Тошматов. — Ғўза бағри яхши юмшатилса, нам узоқ сақланади. Айни вақтда экин илдизи ҳаводан яхши баҳраманд бўлади.

Далада меҳнат қилаётганларга барча шарт-шароитлар яратиб берилган. Мусобақа яхши йўлга қўйилиб, илғорлар моддий ва маънавий рағбатлантирилаётир. Кейинги ўн кунлик якунига кўра механизатор Тўхтасин Тошматов кўчма вимпел билан тақдирланди.

Совхозда ғўзалар ёппасига гулга кирди. Яхши парвариш қилинган ғўзаларда ҳосил тугунчалари пайдо бўла бошлади. Пахтапарварлар шонани гулга, гулни кўсакка айлантириш учун ғўзаларни меҳр билан парвариш қилмоқдалар. Суратларда: (ўнгда) бўлим бошқарувчиси Раҳмон Эшмуродов тажрибали механизатор Тўхтасин Тошматов билан. Чапдан юқорида илғор бригада бошлиғи Аъзам Низомов.

Ж. Тўраев фотолари.

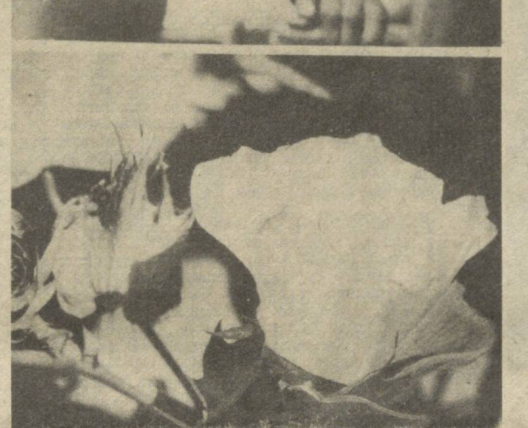

ИЛҒОР ТАЖРИБА — ОММАГА

ПУДРАТ — ЮКСАЛИШ ОМИЛИ

Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхози бир вақтлар юқори ҳосилли хўжалик эди. Аммо кейинчалик қолоқ бўлиб қолди. Тошкент технологиясини қўлланиш, хусусан ички хўжалик ҳисобини жорий этиб, бригадаларда ишни пудрат усулида ташкил этиш ҳосилдорликни ошириб, колхозни қолоқликдан чиқаришда ҳал қилувчи роль ўйнади. Давлатга сотилган маҳсулотнинг ҳажми кўпайган сари ишлаб чиқаришдан олинган даромаднинг салмоғи ҳам ошиб бормоқда. Хўжаликнинг экономикаси мустаҳкамланяпти. Деҳқонларнинг моддий манфаатдорлиги кучаймоқда. Бу уларни маҳсулот етиштиришни янада кўпайтириш учун курашни кучайтиришга ундаяпти. Қуйида шу ҳақда ҳикоя қилинади.

МЕН узоқ йиллардан буён бригадага бошчилик қилиб келаман. Пахтадан мўл ҳосил олиб, план ва мажбуриятларимизни тўла-тўкис адо этган, аксинча ҳосил кам бўлиб, планимиз бажарилмай қолган йиллар ҳам бўлди. Тошкент технологиясини қўллагач, пахтадан мўл ва эртаги ҳосил етиштиришга муваффақ бўла бошладик. Айниқса, ишлаб чиқаришнинг пировард натижасидан манфаатдор бўлишга асосланган ички хўжалик ҳисоби жорий этилиб, меҳнатни ташкил этиш ва уни рағбатлантиришнинг бригада формасига ўтилгач, ҳам колхозимиз, ҳам бригадамизда аҳвол тубдан ўзгарди. Буни ўн биринчи беш йилликнинг ўтган уч йили натижасидан кўриш мумкин.

Колхозимиз давлатга пахта ва каноп пояси сотиш юзасидан белгиланган уч йиллик планни анча ошириб бажарди. Пландан ташқари юзлаб тонна «оқ олтин» ва «кўк олтин» тайёрланди. Об-ҳаво шароити пахтачилик учун жуда ноқулай келган ўтган йили ҳам мўл ҳосил етиштирилди. Гектаридан 32 центнердан зиёд пахта, 208 центнердан ортиқ каноп пояси олинди. Бу пландагидан анча кўпдир. **Жами пахтанинг 93,6 проценти машиналар билан терилди. Шу туфайли етиштирилган барча ҳосил четдан ёрдамчилар олмасдан колхознинг ўз кучи билан йиғиб олинди.** Пахтанинг учдан икки қисмидан кўпроғи биринчи ва иккинчи саноат сортларига қабул қилинди. Ишлаб чиқаришдан катта даромад келди. У олти миллион сўмдан кўпроқни, соф фойда эса қарийб бир ярим миллион сўмни, **колхозчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 206 сўмни, механизаторларники 290 сўмни ва сувчиларники 307 сўмни ташкил этди.**

Бригадамиз коллективи колхоз пахтакорлари ва лубкорлари эришган ютуққа муносиб ҳисса қўшди. Биз ўтган уч йилда тўрт йиллик планни ошириб адо этдик. Ўтган йили гектаридан 36,5 центнердан пахта,, 220 центнердан ортиқ каноп пояси олинди. Пахтанинг 96,5 проценти машиналар билан терилди. Бригаданинг ҳар бир аъзоси ҳисобига 6625 килограмм пахта, ўн тоннадан ортиқ каноп пояси етиштирилди. Бригада коллективи ишлаб чиқаришнинг пировард натижасидан яхши манфаатдор бўлди. Аъзоларимизнинг ойлик иш ҳақи колхоздаги ўртача даражадан анча ортиқ бўлди.

Бу деҳқонларни пахта ва канопдан янада кўпроқ ҳосил етиштириш, даромадни тағин ҳам салмоқли қилиш учун курашга илҳомлантирди. Бу йил колхозда 1582 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 37 центнердан пахта, тўрт юз гектардан ортиқ майдондаги каноннинг гектаридан 220 центнердан поя олиш мўлжалланмоқда.

Бригадамиз аъзолари эса пахтанинг ҳосилдорлигини пландаги 30,8 центнер ўрнига 50 центнерга, канопнинг ҳосилдорлигини эса 190 центнер ўрнига 230 центнерга етказишга ваъда беришган. Бунга эришилса, меҳнат унумдорлиги пахтачиликда ҳам, лубчиликда ҳам беқиёс ошади. Маҳсулотнинг таннархи арзонга тушади. Коллективимиз аъзоларининг ўз меҳнати пировард натижасидан моддий манфаатдорлиги тағин ҳам кучаяди. Масалан, **пахта ва канопдан пландаги ҳосил етиштирилса, шу ҳисобдан белгиланган иш ҳақи фондига биноан колхозчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 201 сўмга, механизаторларники 301 сўмга ва сувчиларники 281 сўмга тўғри келади. Агар мажбурият бажарилиб, давлатга пландан ташқари 198 тонна пахта, 104 тонна каноп пояси сотилса, қўшимча равишда олинган 219 минг сўм даромаднинг 40 проценти бригада аъзоларига тақсимлаб берилади. Шунда колхозчиларнинг ойлик иш ҳақи 356 сўмга, механизаторларники 450 сўмга ва сувчиларники 396 сўмга тўғри келади.**

Бригада коллективи буни яхши билади. У эрта баҳорданоқ мўлжалдаги ҳосилни етиштириш тадбирларини мукаммал амалга ошириб келмоқда. Бу йил Тошкент технологияси ижодий қўлланилиб, янада такомиллаштирилди. Зиммага олинган юксак мажбуриятнинг масъулиятини ҳар бир пахтакор, лубкор тўла ҳис этган ҳолда унумли ва сифатли меҳнат қиляпти. У техника, ўғитлар ва сувдан самарали фойдаланиш, экинлар парваришини кучайтириб, унинг ривожланишини тезлаштириш учун интиляпти.

Биз Тошкент технологияси талабларига амал қилиб, экин майдонларимизни ўтган йилнинг кузида сифатли шудгор қилиб ва текислаб қўйган эдик. Бригадага бириктиб қўйилган учта чопиқ, иккита ҳайдов тракторлари, сеялкалар, культиваторлар, ўғитлагич аппаратлар, учта пахта териш машинаси қишда ремонт қилинганди. Шу туфайли баҳорда бутун эътиборни чигит ва канопни вақтида экиб ҳамда тезроқ ундириб олишга қаратдик. Бу ишни узоғи билан олти кунда амалга оширдик. Экилган уруғ барча майдонда текис ундириб олинди. Ғўза ва каноп тупларининг нормал қалинлиги, гектарларнинг тўла бўлиши таъминланди. Ғўза ва каноп униб чиқиб, қаторлар шаклланиши билан экинни минерал ҳамда маҳаллий ўғит солган ҳолда культивация қилишга киришдик. Ҳозир ғўза бешинчи, каноп эса тўртинчи марта культивация қилиняпти. Шу тариқа тупроқнинг бағрини очиб, унга кўпроқ ҳаво, қуёш нури ва иссиқ киритиб қиздирмоқдамиз. Бу экиннинг ривожланишидаги қолоқликни тезроқ тугатиш имконини беряпти.

Чигитни экканда гектарига юз килограммдан аммофос солинганди. Биринчи культивация ўтказилганда шунчадан азотли ўғит солинди. Июнь ойининг бошида ғўзани суғоришни бошладик. Суғориш олдидан гектарига юз килограммдан азотли ва шунчадан калийли ўғит солинди. Биз ҳар йилгидек азотли ўғитлар йиллик нормасининг ҳаммасини июнь ойи ичида экинга беришни тугалладик. Бундан кейин уни фақат маҳаллий ўғитлар билан озиқлантирамиз, «шарбат» оқизишга зўр берамиз. Бу ҳар туп ғўзада кўпроқ бўлиқ кўсак пайдо қилиш ва ҳосилнинг етилишини тезлаштиришда муҳим роль ўйнайди.

Парвариш жадаллаштирилгани туфайли ғўза июнь ойининг биринчи ўн кунлигида ёппасига шоналади. Каноп ҳам баравж бўлиб ўсмоқда. Биз ғўзанинг ривожланишидаги қолоқликни июнь ойининг охиригача тўла тугатдик. Ҳосил август ойининг ўртасида етилишини таъминлаш учун экиннинг парваришини тобора кучайтиравeрамиз. Шунда дефолиацияни мўлжалимиздагидек 1 сентябрда бошлаб, 15—16 сентябрда машина теримига киришиш имконияти вужудга келади. Бу йил ҳам етиштирилган барча ҳосилни четдан ёрдамчилар олмасдан асосан машиналар ва ўз кучимиз билан қисқа муддатда териб оламиз. Шунда давлатга маҳсулот сотишдан келган даромад тўлалигича бригада аъзоларига тақсимлаб берилади. Бригада пудратига ўтиб ишлашдан мақсад ҳам шу.

Колхозимиз ва бригадамиз пахтакорлари, лубкорлари бу йил ўз зиммаларига олган юксак мажбуриятларини, албатта, тўла адо этиб, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси юбилейини муносиб кутиб оладилар.

О. АКИПОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг бригадири.

Беш йилликнинг зарбдор объектларида

ШИЖОАТ НАМУНАСИ

«300» ПРОКАТ СТАНИ ИШГА ТУШИРИЛДИ

БЕКОБОД, 2 июль. («СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАХСУС МУХБИРЛАРИ). Ўзбекистон металлургия заводида барпо этилган «300» прокат стани маҳсулот бера бошлади. Ишлаб чиқариш комплексининг биринчи навбати фойдаланиш учун қабул қилинди. У ҳар йили 600 минг тонна қувур заготовкаларини ишлаб чиқаришга мўлжалланган.

- **МЕҲНАТ ЭСТАФЕТАСИНИ ДАВОМ ЭТТИРИБ**
- **ҲАМКОРЛИКНИНГ ЁРҚИН ТИМСОЛИ**
- **ҲАР ЙИЛИ 600 МИНГ ТОННА ҚУВУР ЗАГОТОВКАЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИЛАДИ**
- **ҚУРИЛИШ ИШЛАРИ ЖАДАЛ ДАВОМ ЭТТИРИЛАДИ**

Бекобод республикамиз металлургиясининг фахри. Бу ердаги улкан корхонанинг тарихи ҳам ўзгача. Улуғ Ватан Уруши йилларида унинг пойдевори қўйилди. Ворошиловград шаҳридан кўчириб келтирилган мартен печлари, эски прокат станида маҳсулот тайёрланганлигини металлургларнинг кекса авлоди ҳали-ҳали эслайди. Сирдарё ГРЭСининг энергияси, Ўрта Осиё республикаларидан темир йўл орқали ташиб келтирилган темир-терсак ҳисобига корхона оёққа турди. Бугунги кунда бу ерда катта қувватли электр печлари ишлаб турибди. Янги прокат станнинг ишга туширилиши корхона қувватини янада оширишга хизмат қилади.

Шонли меҳнат эстафетасини давом эттириш, қўлни-қўлга бериб, ҳамкорликда ишлаш бепоён мамлакатимиз халқларининг удуми. «300» стани қурилишида дўстлик ўз кудратини яна бир карра кўрсатяпти. «300» прокат стани лойиҳаси Грузия инженерлари томонидан яратилди. Урал корхоналарида тайёрланган машина-ускуналар Челябинск мутахассислари томонидан жой-жойига пухта ўрнатилди. Кузбасс металлурглари эса, прокатчилар отрядига оловли касбнинг сир-асрорларини кунт билан ўргатдилар. Қозоғистон монтажчилари эса, ишда ҳақиқий жасорат кўрсатишди.

Республикамиз қурилиш ва монтаж ташкилотлари янги қувватни юзага келишида ҳамкасбларига яқиндан кўмак беришди. «Узэлектромонтаж», «Прокатмонтаж» бошқармалари, «Узстальконструкция», «Узбекметаллургстрой» трестлари ишчилари зиммадаги мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Андижон, Чирчиқ, Олмалиқ шаҳарларидан келган қурувчи, созловчи ва монтажчиларнинг меҳнати ҳам таҳсинга сазовор.

Қурилиш бунёдкорлари партиямиз даъватига амалий иш билан жавоб бермоқдалар. Ҳар бир иш участкасида юксак унум билан ишлаш, материалларни тежаб-тергаб сарфлаш, иш вақтидан унумли фойдаланиш уларнинг шиорига айланган. Чунки объектдаги асосий шиор ҳам шунга даъват этади: «Қурувчи! Иш вақтини тежа. Қурилиш-монтаж ишларида иш вақтининг бир соат йўқотилиши етти сўмга тенг!».

Объектда беш йиллик зарбдорлари жуда кўп. Улар орасида Меҳнат Қизил Байроқ орденли В. Поярков, Ю. Еремеев, А. Кожмаганбетов етакчилигидаги бригада аъзолари ўз ҳамкасбларига ўрнак бўлишмоқда.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар вакиллари ҳам «300» стани қурилишини тезлаштиришга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Чуночи, Германия Демократик Республикасининг «Скет» фирмаси мутахассислари ускуналарни монтаж қилишда иштирок этишяпти.

Ўзбекистон металлургия заводи коллективи келаси йилнёқ янги ишлаб чиқариш комплексини лойиҳадаги қувватини тўла-тўкис ўзлаштириш мажбуриятини олди. Шу орада қурилиш ишлари қизғин давом эттирилади. Ўн биринчи беш йилликнинг охиригача «300» станнининг иккинчи навбатини фойдаланишга топшириш мўлжалланади. Шундан сўнг бу ерда ҳар йили бир миллион бир юз эллик минг тонна маҳсулот ишлаб чиқарилади, яъни электр печларида эритиладиган бутун металл прокатга айлантирилади.

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МУХБИРЛАРИ ХАБАРЛАРИДАН

ҲОВЛИ ТЎЙЛАРИ

● Поп районида зилзила оқибатлари бартараф этилмоқда.

Зилзила ўчоғи—Уйғурсой посёлкасида дастлабки уй-жой қурилиши битказилиб, ўн етти оила ҳовли тўйларини нишонлади. Наманган уйсозлик комбинатининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени нишондори А. Султонов бошлиқ бригадаси аъзолари барпо этган йиғма-темир-бетондан қурилган бу бино ҳар қандай ер тебранишларига бардош бера олади.

Бинокорлар ҳозир яна бир бино қурилишида зарбдорларча меҳнат қилишмоқда. Бригада дурадгорларидан Н. Зиётов, А. Ерлов, сувоқчилардан К. Раҳимов, С. Турғунов, бўёқчилардан Н. Новожилова, Е. Петрова ва бошқалар кунлик нормаларини ошириб адо этмоқдалар.

«Найман» совхозида ўн оила коттеж типидаги янги уйларга кўчиб ўтишди. 25-қишлоқ қурилиши трестига қарашли механизациялашган кўчма колоннанинг Б. Боймирзаев бошлиқ бригадаси аъзолари қурган бу уй-жойларда қишлоқ меҳнаткашларининг яшашлари учун барча шарт-шароитлар яратилган.

Район марказида «Наманганводстрой» трестига қарашли механизациялашган кўчма колоннанинг Мўминжон Темиров, Ғаффор Акбаров бошлиқ бригадалари 16 квартирали бинони фойдаланишга топширишди.

«ДЎСТЛИК» ЗАВОДИ

● Косонсой районидаги Гурмирон қишлоғида қурилаётган «Дўстлик» пахта заводи йилига 50 минг тонна «оқ олтин»ни қайта ишлаш қувватига эга бўлади.

355-механизациялашган кўчма колонна бинокорлари заводнинг тола ажратиш, пресслаш, тозалаш, уруғлик сақлаш цехлари қурилишини авж олдириб юборишган. Завод қурилишида ишлаётган Н. Дадахонов, А. Жабборов, У. Болтабоев, Х. Юсупов каби қурувчилар кунлик нормаларини ошириб бажармоқдалар. Бинокорлар заводнинг биринчи навбатини шу йилнинг сентябрь ойига қадар битказишмоқчи. Корхона ёнида ишчилар учун 100 квартирали уй-жой, 140 ўринли болалар боғчаси қурилиши керак.

ЯНГИ КОРХОНА

● Ғиждувон шаҳри яқинида йилига 15 миллион шартли банка турли консерва маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган янги завод қурила бошланди.

У Бухородаги ана шундай мавжуд корхонадан икки баравар каттадир. Келгусида завод қуввати йилига 45 миллион шартли банка консерва маҳсулотлари тайёрлайдиган даражага етади. Шунингдек, бу ерда йилига 1,5 минг тонна қуритилган мева ишлаб чиқарадиган қўшимча қувватлар ҳам барпо этиш кўзда тутилмоқда. Бош пудратчи — 91-колхозлараро механизациялашган кўчма колонна қурувчилари заводнинг 5 миллион шартли банка консерва маҳсулотлари тайёрлайдиган биринчи навбатини шу йилнинг тўртинчи кварталида фойдаланишга топшириш учун қизғин меҳнат қилмоқдалар.

Илгари Бухоронинг Ғиждувон, Вобкент, Шофиркон, Пешку сингари олис районларида етиштириладиган мева, узум, сабзавот, полиз маҳсулотлари автомобиль, темир йўл транспортида Самарқанд, Бухоро ва республикамизнинг бошқа шаҳарларидаги консерва заводларига қайта ишлаш учун жўнатилар эди. Бунинг оқибатида маҳсулот сифатига путур етиб, қимматга тушарди. Энди ана шундай ортиқча харажатлар ва оворагарчиликларга чек қўйиладиган бўлди.

Ғиждувон консерва заводи қошида ишчи-хизматчилар учун шинам посёлка ҳам бунёд этилмоқда.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● ЖИНВАЛИ (Грузия ССР)

Арагви дарёсида қурилаётган Жинвали ГЭСининг тўғони лойиҳадаги юз метр баландликка чиқди. Гидростанциянинг биринчи агрегатини келаси йилнинг ноябрида фойдаланишга топшириш мўлжалланади. Электр машиналари учун пойдеворлар қурилмоқда. Тўғон бетонланмоқда. ГЭС битиши билан Закавказье республикалари ва мамлакат Европа қисмининг жанубига ҳар йили ярим миллиард киловатт-соат электр энергияси келиб туради. Гидроузелнинг сув омбори Тбилиси билан Руставига ичимлик сув беради, 60 минг гектар қурғоқ ерни суғоришга имкон яратади.

▲ ГРОЗНИЙ

Чечен-Ингушия пойтахтида очилган янги «Кооператор» магазини шаҳар бозори билан рақобатлаша олади. Унинг пештахталаридан янги сабзавот ва ҳўл меваларни, гўшт маҳсулотлари ва бошқа маҳсулотларни харид қилиш мумкин. Булар шахсий ёрдамчи хўжаликлардан харид этилган. Энди ўнлаб ихтисослашган магазинлар шундай маҳсулотларни сотмоқда. Йил охиригача яна иккита магазин қурилади.

▲ УФА

Уфада Салават Юлаев шеърига басталанган қўшиқлар янгради. Бу ерда бошқирд халқ шоири, 1773-1775 йиллардаги деҳқонлар урушининг йўлбошчиларидан бирига бағишланган республика байрами бўлиб ўтди. Фестиваль қатнашчилари — таниқли ёзувчилар ва композиторлар Салават Юлаев номидаги колхоз меҳнаткашлари билан учрашдилар, район маркази — Малояз қишлоғида бўлғуси ёдгорлик музейи пойдеворига биринчи тош қўйдилар.

▲ ХАРЬКОВ

Харьков областининг даштларидаги ҳамма ҳавзаларда балиқ етиштириш йўлга қўйилди. Бу ерда барпо этилган хўжаликлараро бирлашмалар шу ҳавзаларга 36 миллионта балиқча қўйиб юборишди. Шу йил область балиқчилари магазинларга 40 минг центнердан кўп янги маҳсулот беради.

(ТАСС).

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

2 июль куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида тантанали вазиятда мукофотлар топширилди. Республика халқ хўжалиги ва маданияти илғорларидан катта бир группасига Ўзбекистон ССР фахрий унвонларини бериш тўғрисидаги гувоҳномалар ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари топширилди. Тошкент Олий партия мактаби ўқитувчиларидан бир группасига Тожикистон, Туркманистон ва Қирғизистон ССР Фахрий унвонларини бериш тўғрисидаги гувоҳномалар ҳамда шу республикалар Олий Советлари Президиумларининг Фахрий ёрлиқлари ҳам топширилди. (ЎзТАГ).

МИНИСТРНИНГ ВИЗИТИ

Совет ҳукуматининг таклифига биноан Буюк Британия ташқи ишлар ва ҳамжиҳатлик ишлари министри Ж. Хау 1 июлда Москвага келди.

Аэродромда уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ва бошқа расмий кишилар кутиб олишди.

(ТАСС).

ВАТАНИГА ҚАЙТА ТУРИБ

ХАСАН. (Приморье ўлкаси), 1 июль. (ТАСС). Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, КХДР Президенти Ким Ир Сен бошчилигидаги КХДР партия-ҳукумат делегацияси Европадаги социалистик мамлакатларга қилган сафаридан қайта туриб бу ердан ўз Ватанига жўнаб кетди.

Ўртоқ Ким Ир Сен СССР территорияси бўйлаб қилган сафари вақтида тўхталиб ўтилган жойларда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий билан, Украина ССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. Ф. Ватченко, Молдавия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари С. К. Гроссу, Молдавия ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. П. Калин, Молдавия ССР Министрлар Советининг Раиси И. Г. Устиян билан, РСФСР нинг бир қанча ўлка ва областлари раҳбарлари билан учрашиб, дўстона суҳбатлашди.

● ХОРАЗМ. Хазорасп район марказида йигирув фабрикаси қад кўтаряпти. Корхонанинг 45 минг урчуққа мўлжалланган бош ишлаб чиқариш корпуси ҳозир монтаждан чиқмоқда. Қурувчилар объектни Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига ишга тушириш мажбуриятини олишган. СУРАТЛАРДА: 1. «Хоразмсовхозводстрой» трестининг 3-кўчма механизациялашган колоннаси қурувчиси, корхона қурилишида авж олган социалистик мусобақа пешқадами А. Кўчқоров. 2. Фабрика қурилишидан бир лавҳа.

Қ. Отаев фотоси. (ЎзТАГ).

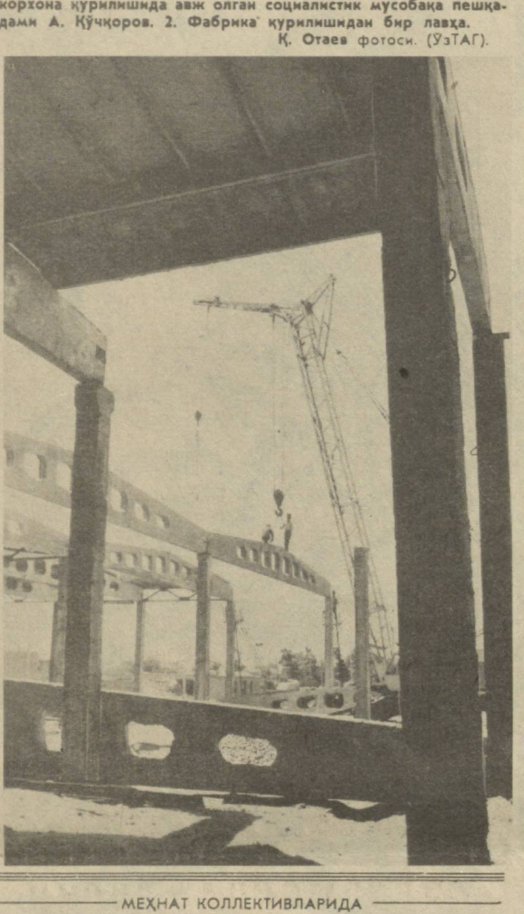

ЖУРНАЛИСТ ЎЙЛАРИ

ЎТГАН ЙИЛ ҚИШ САБОҒИ

ёхуд Тошкент шаҳар иситиш индустрияси муаммолари

СЎНГГИ йилларда қиш қаттиқ келиб, уйлар совиб кетган кезлари шаҳар аҳолиси бир қадар қийналиб қолмоқда. Баъзан қиш илиқ келганда унчалик билинмайди-ю, лекин совуқ айни қаҳрига олганда меҳнаткашлардан кўплаб шикоятлар тушмоқда. Айниқса, 1983—1984 йил қиши уч-тўрт ойга чўзилиб кетгани эсингизда бўлса керак: хоналарда ҳарорат тушиб кетди, кўчалар музлади, транспорт ҳаракати оғирлашди, мактабларда, ўқув юртларида машғулот вақтинча тўхтаб қолган кунлар ҳам бўлди...

«Сибирда, Уралда ва Узоқ Шимолда, — деб ёзган эди қиш кунларидан бирида Собир Раҳимов районининг 2-Қорақамиш, 5-микрорайонидаги 12-уй, 41-квартирада яшовчи Зайниддин Акбаров, — **бизга нисбатан икки-уч баравар қаттиқ совуқ бўлса-да, аҳоли қиш кунлари газ ва иссиқлик таъминотида узилиш сезмайди. Лекин, нечундир бизда — жануб иқлими шароитида бу иш ҳануз изга тушмаган...»**

Начора, хат муаллифи ҳақ. У ўз сўзлари замирида икки миллиондан зиёд аҳолига эга шаҳар иситиш индустриясини ривожлантириш, мавжуд муаммоларни бартараф этиш вақти аллақачон келганлигига ишора қилмоқчи. Дарвоқе, ўша кунлари редакциямизга келган юзлаб хат-хабарлар ва ариза-шикоятларда ҳам худди шу фикр, истак ва талаблар баён этилганди. Шундан сўнг ишга шаҳар ва район партия, совет ташкилотлари аралашди. Масала бир неча бор тегишли жойларда муҳокама қилинди, зарур чора-тадбирлар кўрилди. Зудлик билан иситиш хўжаликларининг барча тармоқларида яқин ва узоқ муддатга мўлжалланган комплекс тиклаш ишлари белгилаб олинди.

Мана, саксон тўртинчи йилнинг қиши ўтиб, баҳори тугаб, ёзини ҳам ўтказмоқдамиз. Хўш, иситиш хўжаликларини ремонт қилиш, реконструкциялаш ва тиклаш ишлари қандай боряпти? Улар тегишли ташкилотлар ва муассасалар, мутасадди раҳбарлар ва масъул кишилар томонидан оталиққа олинганми? Қозонхоналар, қувурлар, иситиш энергияси марказлари, ГРЭС ва ёнилғи базалари иш режимларини такомиллаштириш ва улардан самарали фойдаланиш борасида ким қандай кўмаклашяпти?

1976 йилда «Атомтеплоэлектропроект» институти Ўрта Осиё бўлими коллективи Тошкентнинг 1990 йилгача бўлган иситиш индустрияси иншоотлари лойиҳасини ишлаб чиқди. Лойиҳа СССР Давлат қурилиш ва план комитетлари тасдиғидан ўтди. Унда белгиланишича, Тошкент ГРЭСини иситиш хўжалигига ўтказиш ҳақидаги таклифнинг амалга оширилиши шаҳарни совуқ кунларда нормал иситибгина қолмай, йилига 1.000.000 тонна шартли ёнилғини тежаб қолиш имконини ҳам беради.

ТААССУФЛАР бўлсинки, лойиҳанинг ана шу асосий қисмини ҳаётга жорий этиш масаласи саксонинчи йилларнинг иккинчи ярмига суриб қўйилди. Пировардида, уй-жой қурилиши тараққиёти билан иситиш хўжаликлари қурилиши ўртасида каттагина «жарлик» пайдо бўлди. Чунончи, республика Давлат план комитети шаҳарнинг «Шимол» массивидаги ишга тушириладиган газ билан иситиш қозонхонаси комплексида кези келганда резерв ёнилғи — мазут билан ҳам ҳаракатга келувчи «КВГМ-100» қурилмаси учун қўшимча капитал маблағ ажратиш масаласини ҳануз ҳал қилолмади. Шота Руставели кўчасидаги иссиқлик трассаси коммунал коллектори қурилиши ҳозиргача маблағ билан таъминланмади.

— Чилонзордаги янги 9-қозонхона қурилиши лойиҳаси ҳам тасдиқдан ўтганига анча бўлди, — дейди республика Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг иссиқлик электр станциялари ва иситиш тармоқлари бош бошқармаси бошлиғи ўринбосари Т. С. Цой. — Қурилиш майдонларини очиб бериш масаласи асосан ҳал этилди. Эндиги вазифа — қозонхонанинг биринчи «КВГМ-180» комплекси 1986 йил қиш мавсумига қадар ишга тушиши керак. Аммо, бу ерда ҳозирча ажратилган маблағ етишмай турибди. Республика Давлат план комитети лимит бўйича 1985 йил учун қурилишга яна 3 миллион 600 минг сўм қўшимча маблағ ажратиши керак. Шундагина объектда «танаффус»да турган 3 миллион 200 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари ҳам юришиб кетган бўларди. «Шимолий-ғарб» массивидаги 10-қозонхона қурилишининг дастлабки навбати 1986 йилда иш бошлаши учун унга яна қўшимча 3 миллион 500 минг сўмлик капитал маблағ белгиланиши назарда тутилган. Чунки, бу иншоотларнинг белгиланган муддатларда ишга туширилиши учун «Ўзбекгидроэнергострой» тресги коллективи биргина 1985 йилдаёқ 62 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариши керак. Шундагина, «Шимол» массивида шу йил охирига бориб, газ ва айни пайтда мазут билан ишлашга мўлжалланган қозонхона қурилишининг 1-навбати ҳаракатга келади...

Шу ўринда бу йилги совуқ қиш «ҳангома»ларини бир эсланг: иситиш қувурларидаги ҳарорат нормадаги 120—130 градус ўрнига 60—70 градусдан ошмади. Босим камлиги туфайли уйларнинг юқори қаватларига иссиқлик кўтарилмади. Ташвишга тушиб қолган айрим кишилар иситиш шохобчаларини ўзларича «соз»лаб олишга киришдилар. Билсабилмаса мурватларни бурашга, қисмларни очишга, иссиқ сувни ҳуда-беҳуда оқизиб қўйишга сабабчи бўлдилар. Оқибатда, трассалардаги иссиқ сув оқимини бошқариш қийинлашди, гидравлика режимлари бузилди, кўплаб сув бекорга оқиб кетди. Шаҳар бўйича соатига 1.500 кубометр сув шунчаки оққан пайтлар ҳам бўлди. Бу эса ўша кунлари шаҳар бўйича ишлаб чиқарилган барча иссиқлик энергиясининг 30 процентдан ҳам кўпроғига тенг келади.

● БУ ЙИЛ ҚИШДА ЎТГАН ЙИЛДАГИДЕК УЙЛАРИМИЗ ЯНА СОВИБ КЕТАДИМИ!

● ИСИТИШ ҚОЗОНХОНАЛАРИДА ГАЗ ЕТАРЛИ БЎЛАДИМИ!

● ХОНАЛАР ҲАРОРАТИ-ЧИ!

— Сир эмас, деб ҳикоя қилади шаҳар уй-жой бошқармаси бошлиғи У. Ризаев, — совуқ қаҳрига олган кезлари трассалар ҳароратини кўтариш мақсадида лимит бўйича бир кеча-кундузга мўлжалланган газ район иситиш қозонхоналарига мунтазам юбориб турилди. Бироқ трассаларда босим тушиб кетгани туфайли ҳарорат кўтарилмади. Лекин, бу ерда ажабланарли бир ҳол бор. «Ташгаз» ишлаб чиқариш бирлашмаси шаҳарга бутун йил учун белгиланган газни ойлар, ҳафталар ва кунларга (мавсум ҳароратининг тез-тез ўзгариб туришидан қатъи назар) баб-баравар тақсимлаб чиққан. Қозонхоналарда ҳаво иссиқ кунларда ҳам, совуқ кунларда ҳам маълум белгиланган нормадаги газ ёқилади. Иссиқ кунларда тежаб қолинган газ эса, эртаси куни ҳарорат совиб кетган тақдирда ҳам қўшиб берилмайди. Бизнингча, бу борада ўлкамизнинг кескин континентал иқлим шароити ҳисобга олиниб, совуқ кунлар учун газ миқдори кўпайтирилиши, иссиқ кунларга эга камроқ белгиланиши керак. Шундагина шаҳримиздаги 7,5 минг уйда (200 минг квартира!) кўнгилдагидек ҳарорат таъминланиши мумкин.

Бу йил шаҳар уй-жой бошқармаси 16 миллион сўмлик капитал, 7,5 миллион сўмлик жорий ремонт ишларини бажариши керак. Жумладан, 1115 та уйнинг иситиш линиялари жиддий ремонтдан чиқарилиб, 150 та уйга янгидан (бу — 12 минг квартира дегани!) иситиш қурилмалари ўрнатилади. 1500 та квартиранинг радиаторлари алмаштирилади. 306 та уй капитал ремонт қилинади. Буларнинг ҳаммаси 450 минг квадрат метр майдонни ташкил этади. Ҳозир ана шу майдонларда иш қизғин давом этяпти. Беш ойлик план топшириқларини муваффақиятли бажардик. Мақсадимиз — пойтахт аҳли олдида қиш кунлари ўтган йилгидек қизариб қолмаслик...

Ва ниҳоят, бу йил тармоқлардан фойдаланиш ва уларни ремонт қилиш ишлари сифатини ошириш мақсадида янги ташкилот — «Таштеплокоммунэнерго» ишлаб чиқариш бирлашмасини туздик. Бугунги кунда бирлашма муайян ишлар олиб бормоқда.

ЛЕКИН, савол туғилади: олиб борилаётган ишлар ўтган йил қиш сабоқларидан чиқарилган хулосалар даражасидами? Аввало шуни айтиш керакки, республика Энергетика ва электрлаштириш министрлиги янги бирлашмани юксак малакали мутахассис кадрлар, мукаммал жиҳозланган моддий-техникавий база билан таъминланганича йўқ.

Иситиш индустрияси қурилмаларининг ноёб эҳтиёт қисмлари ҳақида ҳам икки оғиз сўз. Уй-жойлардан фойдаланиш бошқармалари ва идораларида бўлганимизда кўпинча бекитувчи арматуралар, мурватлар, механизмлар, коммунал ва сантехника ускуналари сингари эҳтиёт қисмларнинг камёблигидан нолишди. Тўғри, бу масалада улар ҳақ. Мутахассислар таклифига кўра, муаммони ўзаро боғлиқ ёки ўзаро манфаатдор ташкилотларнинг куч-ғайратларини бирлаштириб — ҳамкорликда иш юритиш йўли билан ҳал қилса бўлади-ку?. Масалан, шаҳар Совети ижроия комитети ихтиёрида эҳтиёт қисмлар тайёрлашга ва уларни замонавий техника асосида қайта тиклашга ихтисослашган хўжалик ҳисобида ишловчи ташкилот тузиш мумкин эмасми? Янги ташкилот ҳар бир идора ва корхонанинг уй-жой муассасалари учун керак бўлган бу маҳсулотларни уларнинг барча талаб ва эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда етарлича тайёрлаб берган бўлурди. Иттифоқимиз шаҳарларида шундай тажриба бор ва у яхши самаралар беряпти. Масалан, олмаоталиклар бу жумбоқни кооперация йўли билан, яъни кенг миқёсдаги тармоқлараро ишлаб чиқариш йўли билан ҳал қилишганига анча бўлди.

Таъкидлаганимиздек, йил бошида — қиш қийинчиликлари давом этган кунлари ишга шаҳар, район партия, совет ташкилотлари, ҳатто республика ҳукумати аралашди. Шундан сўнг иссиқлик трассалари бўйлаб катта сафарбарлик бошланди. Тошкент ГРЭСидан «Шимолий-Шарқий» ва Височовольтний массивларидаги иситиш қозонхоналарига 9 километр узунликда газ қувурлари ётқизилди. «Ғарбий» қозонхона янги газ коммуникациялари билан таъминланди. Юнусобод ва Қорақамиш массивларига хизмат қилувчи «Шимолий» қозонхона қувватини келгуси мавсумга қадар соатига 100 гигакалорияга етказиш, уни қўшимча қозон ва химиявий сув тозалаш қурилмалари билан ускуналаш чоралари кўрилди. Учта қозонни ўн кунлик запас ёнилғи билан таъминлашга қодир резерв иншоот — мазут сақлаш омборхонаси қурилиши кўзда тутилди. «Шимоли-шарқий» қозонхонада икки аккумулятор бакини монтажлаш, бешта шундай бакни ремонт қилиш, ўттиздан зиёд фильтрлаш материалларини алмаштириш таклиф этилди. Айни пайтда Шота Руставели, Қатортол, Фарҳод кўчаларидаги иссиқлик трассаларини реконструкциялаш ишлари бошлаб юборилди. Шимолий Олмазор кўчаси, Юнусобод массиви, йўлдош шаҳарча — Сергели сингари участкаларда қўшимча иситиш трассалари барпо этиш планлаштирилди. «Шимоли-шарқий» насос станцияси реконструкция қилинадиган бўлди.

БИРОҚ келгуси иситиш мавсуми бошланадиган пайт — 15 октябрга қадар бажарилиши керак бўлган бу тадбирлар ижроси бугунги кун талаблари даражасида эмас. Бу ҳолни «Таштеплосет» тресги директори Н. Убайдуллаев шундай шарҳлайди: Иш унуми ва сифатига жиддий таъсир қилаётган айрим муаммолар ҳануз учраб турибди. Баъзи объектларда белгиланган ишлар учун кенг иш фронти очиб берилмаган. Иссиқлик трассаси ўтказиладиган ҳамма майдонлар ихтиёримизга ўтганича йўқ. «Атомтеплоэлектропроект» институтининг Ўрта Осиё бўлими коллективи тайёрлаган лойиҳа бўйича қурилиш ишлари 1990 йилгача кўзда тутилган участкаларда икки-уч йилга етгулик иш программаси белгиланган, холос. Натижада биз ҳозиргача бешта иситиш, еттита сув иситиш қозонларидан эндигина учтасини зўрға ремонтдан чиқаришга улгурдик. Тўрт ярим километр масофага янгидан ётқизилиши керак бўлган магистрал қувурларнинг бугунгача 600 метринигина қўлдан чиқардик. ТашГРЭСни иссиқлик энергияси марказига айлантириш борасида бажарилаётган ремонт ишларини «Цазэнергоремонт» ташкилоти (директори Т. Юнусов) олиб боряпти. Очиғини айтганда, объектда ишлар жуда суст кетмоқда. Бизнинг истак — у тезлаштирилиши керак. Шунингдек, трестимизда малакали инженерлар, қувур ётқизувчилар, машинистлар етишмайди. Айрим лойиҳаларимиз учун ҳануз лимит ажратилмаган. Эҳтиёт қисмларга бўлган эҳтиёжимиз кун сайин ошиб боряпти. Ана шундай катта-кичик муаммолар ечимида тегишли министрлик ва ташкилотлардан ёрдам кутамиз.

Кўзда тутилаётган бу ишларнинг ҳаммасига «Ўзбекгидроэнергестрой» тресги бош пудратчи этиб тайинланган. Шундай экан, трест зиммасига тушган ишларнинг муваффақиятли бажарилиши учун коллективга қўшимча ишчи кучлари, техника ва механизмлар ажратилиши лозим. Қолаверса, трест таркибида одамлар ва механизмлар билан тўла таъминланган янги қурилиш бошқармаси тузилса нур устига аъло нур бўлурди. Ёинки, пойтахт иссиқлик индустрияси ривожи йўлидаги барча юмушлар трестнинг бирор коллективи зиммасига муқим топшириб қўйилар.

Вазифа — пойтахт иссиқлик индустрияси қувватларини ошириш, уларни белгиланган қисқа муддатларда ишга туширишдан иборат. Зеро, халқимизда «Қиш ғамини ёзда е» деган доно нақл бор. Совуқ қиш ташвишини ёзда ўйлаб қўйиш, аҳолини иссиқлик билан таъминлаш — муҳим зарурат, социал-сиёсий моҳиятга молик вазифа. Зеро, бу ҳақда яқиндагина бўлиб ўтган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми ва ўнинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг ўнинчи сессиясида алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Номоз САЪДУЛЛАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

БИЗГА ЁЗАДИЛАР

Яхшилик ерда қолмайди

● Шўх оқар сой суви сингари вақт ҳам шиддат билан ўтиб бормоқда. Фашистлар Германияси устидан қозонилган буюк Ғалабадан буён ўттиз тўққиз баҳорни кўрдик. Уруш асоратлари эса ҳали-ҳали ўзини эслатиб туради.

Яхшилик ерда қолмайди. Айниқса, бизнинг Советлар диёрида!

Йиллар ўтган сайин фронтда орттирган дардлар хуружи кучаймоқда. Тошкент ва ҳатто Москвада ҳам даволандим. Аммо Оҳангарон район касалхонаси коллективидан жуда миннатдор эканлигимни таъкидламай бўлмайди. Бу ерда биз, кексалар учун ҳамма шароит яратилган. Шифокору ҳамширалар ширин муомаласининг ўзи дардингни енгиллаштиргандек бўлади. Район партия комитети ва ҳарбий комиссариат раҳбарлари ҳолимиздан бот-бот хабар олиб туришларини айтмайсизми?!

Я. КОЛЕСНИКОВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчиси.

Техника сирларини ўрганиб

● Яккабоғ районидаги 20-қишлоқ ўрта ҳунар-техника билим юртидаги кенг профилли тракторчи машинистлар, мелиорация ишлари бўйича механизаторлар, санитария техниклари ва газ пайвандловчилар, учинчи класс тракторчилар, экскаватор машинистлари тайёрлаш группаларида жами 651 талаба, шу ҳисобдан 29 қиз таълим олмоқда. Бу ерда кўп йиллик тажрибага эга бўлган олтмишдан зиёд педагог ва ишлаб чиқариш таълими мастери пухта билим бериш учун курашмоқда.

Машғулотлар тўлиқ кабинет системасида олиб бориляпти, кўргазмали ўқув қўлланмалари, техника воситалари макетларидан кенг фойдаланиляпти. Амалий машғулотлар учун ўнта ҳайдов, 17 та чопиқ трактори ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари ажратилган, 40 гектарли экин майдони мавжуд. Ҳадемай, билим юртини 400 талаба тугатади. Уларнинг ҳаммаси колхоз ва совхозларга бориб ишлаш истагини билдирди.

Ҳ. ТУРДИЕВ,
Яккабоғ район радиоэшиттириш редакциясининг редактори.

Чорвадорлар ҳузурида

● Иштихон районида ветеринария ходимлари учун кўргазмали семинар ўтказилди. Унда Ўзбекистон ветеринария илмий-тадқиқот институтининг лаборатория мудирлари, фан кандидатлари Ҳ. Салимов, В. Гринько, М. Мардиев ҳамда Самарқанд қишлоқ хўжалик институтининг кафедра мудири, профессор Б. Салимовлар шу куннинг долзарб мавзуларида лекция ўқидилар, ветеринария фани ютуқлари тўғрисида муфассал тўхталдилар. Олимлар шунингдек, райондаги Куйбишев номли, Ленин номли, Навоий номли, Фрунзе номли колхоз чорвадорлари ҳузурида бўлиб, чорва моллар туёғини кўпайтириш, соғлом бузоқ олиш ҳамда чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш сифатини ошириш юзасидан, турли касалликларнинг олдини олиш бўйича маслаҳатлар бердилар.

А. ЖЎРАЕВ,
Ўзбекистон ветеринария илмий-тадқиқот институтининг ахборотчи катта мутахассиси.

* * *

Шунингдек, газетхонлардан **С. Темирова** (Фарғона), **Б. Раҳимова, Л. Мелиқулов** (Тошкент), **П. Эриксон** (Самарқанд), **Б. Авазметов** (ҚҚАССР)лар мактаб-маориф иши, ўқув юртлари билан корхоналар алоқаси, маданият янгиликлари ҳақида хат-хабар йўллашган. Урганчлик **О. Назарова**, тўйтепалик **С. Йўлдошева** ва бошқаларнинг мактубларида эса фидокор шифокорлар, илғор медицина муассасалари ҳақида сўз юритилади.

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

САМАРАЛИ РЕЙД

● Тошкент чинни заводида фойдаланишга топширилган янги участка учун асосий ишлаб чиқариш чиқиндилари муҳим хом ашё ўрнини босадиган бўлди. Халқ назоратчилари бундан декоратив пардозлаш плиталарини ишлаб чиқаришни таклиф қилдилар.

Формовкачи Э. Исроилов бошчилигидаги халқ контроли группасининг аъзолари навбатдаги рейд давомида печь цехида кўплаб чиқиндиларнинг тўпланиб қолаётганлигига эътиборни жалб этдилар. Чиннинчилик ишининг тажрибали усталари бўлган назоратчиларнинг ўзлари цех раҳбарларини тартибга чақириб, корхона инженерларининг ижодкор бригадаси билан биргаликда ана шу чиқиндилардан янги маҳсулот тайёрлаш усулини ишлаб чиқдилар. Механика бўлими ярим автомат линияни тайёрлаб, монтаж қилди. Назоратчилар эса монтаж ишлари сифатли олиб борилиши ва белгиланган муддатда тугалланишини контрол қилдилар.

Ранг-баранг декоратив плиталарнинг дастлабки туркуми буюртмачиларга жўнатилди. Ўзбекистон пойтахтидаги Геология музейининг ички томонлари ана шу плиталар билан пардозланмоқда. Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда, янги участка ҳар йили корхонага 100 минг сўмдан кўпроқ фойда келтирадиган бўлади.

(ЎзТАГ).

«Совет Ўзбекистони» материаллари изидан

«АЛДАГАНИ АНҚОВ ЯХШИ»

Газетамизнинг шу йил 13 июнь сонида босилган юқоридаги сарлавҳали танқидий мақолада Зангиота тарихий-архитектура ёдгорлиги комплексида диндорлик ниқобига ўралиб, шахсий бойлик орттириб келаётган текинхўр кимсалар башараси фош этиб ташланган эди.

Ушбу мақола юзасидан **КАЛИНИН РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ**дан олинган жавобда қуйидагилар маълум қилинади:

— Танқидий мақола район партия комитети бюроси мажлисида кўриб чиқилди ва унда билдирилган танқидий фикрлар тўғри, деб топилди. «Қабул қилинган махсус қарорда райондаги бир қатор бошланғич партия ва комсомол ташкилотлари, район ижроия комитети, биринчи навбатда, Свердлов қишлоқ Совети, «Билим» жамияти, маъмурий органлар меҳнаткашларнинг материалистик дунёқарашини шакллантириш, янгича анъаналарни ҳаётга сингдириш, эски ва хурофий урф-одатларга кескин, шафқатсиз кураш олиб бориш зарурлиги ҳамда бу борада йўл қўйилган жиддий камчиликлар кўрсатиб ўтилди.

Шунингдек, район партия комитети бюросида барча бошланғич партия ва комсомол ташкилотларига, идеологик муассасаларга тарбияни КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми талаблари даражасига кўтариш тадбирларини ишлаб чиқиш ва уларни изчиллик билан амалга ошириш вазифаси топширилди ҳамда илмий атеистик пропагандани кучайтириш, илмий атеизм уйи ролини янада ошириш юзасидан район партия комитетининг иш плани тасдиқланди. Бюро район ижроия комитетидан текинхўрлик ва юлғичлик билан кун кўриб, совет қонунчилигини очиқдан очиқ бузаётган кимсаларга нисбатан лозим бўлган маъмурий чоралар кўришни талаб қилди.

Областимизда, шу жумладан, Калинин районида илмий атеистик пропагандани кучайтириш, янгича урф-одатлар ва маросимларни тобора ҳаётга чуқурроқ сингдириб бориш вазифалари, танқидий мақолада кўрсатилган камчиликлар Свердлов посёлкасидаги область атеизм уйида бўлиб ўтган область семинар-кенгашида ҳам атрофлича кўриб чиқилди. Бунда барча шаҳар ва район партия комитетларининг пропаганда ва агитация бўлимлари мудирлари, ижроия комитетлар раис ўринбосарлари, шаҳар ва район газеталари редакторлари, комсомол комитетлари секретарлари, «Билим» жамияти ташкилотларининг масъул секретарлари, Калинин, Янгийўл, Оржоникидзе, Тошкент районлари қишлоқ Советлари ва маҳалла комитетларининг раислари, мутахассислар, олимлар, партия ва совет ходимлари қатнашдилар.

Район партия комитети бюроси мажлисида «Алдагани анқов яхши» сарлавҳали мақолани **барча меҳнат коллективларида,** маҳаллаларда кенг муҳокама қилиш ва уларда билдирилган фойдали фикрларни «Ленинчи» район газетаси саҳифаларида, радио эшиттириш орқали кенг ёритиб бориш топширилди.

«ТАЛАБЧАНЛИК УНУТИЛГАЧ»

Газетамизнинг шу йил 10 апрель сонида босилган юқоридаги сарлавҳали мақолада аҳолини ва даволаш муассасаларини дори-дармонлар, медицина асбоб-ускуналари билан таъминлашда айрим камчиликларга йўл қўйилаётганлиги танқид қилинган эди.

РЕСПУБЛИКА ДОРИХОНАЛАР БОШ БОШҚАРМАСИ редакцияга жавоб йўллаб, қуйидагиларни маълум қилади:

— Мақола шаҳар, область дорихоналар бошқармаларининг кенгайтирилган Советлари йиғилишларида муҳокама қилинди, унда келтирилган фактлар тасдиқланди. Айбдор шахслар қаттиқ жазоланди. Йўл қўйилган камчиликларни тугатиш юзасидан конкрет чора-тадбирлар белгиланиб, республика дорихоналар Бош бошқармаси томонидан назоратга олинди.

Қишлоқ аҳолисига медицина хизмати кўрсатиш ишлари яхшиланиб, ўнта қўшимча дорихона, шу жумладан иккинчи категориядаги дорихона пунктлари ташкил этилди ва зарур дори-дармонлар билан таъминланди.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги комиссияси дориларни тақсимлаш, уларни тарқатиш ва фойдаланиш масаласини ҚҚАССР, Бухоро, Навоий ва Самарқанд областлари бўйича қайта кўриб чиқди.

Дорихоналар Бош бошқармаси ва унинг тармоқларида ҳамда даволаш муассасаларида аҳолини зарур дори-дармонлар билан таъминлаш ишларини яхшилаш чоралари белгиланди.

«АҲМАД БОБО НЕГА ТАЖАНГ»

Газетамизнинг шу йил 8 апрель сонида босилган юқоридаги сарлавҳали танқидий мақолада Қарши район «Партия XXII съезди» совхозидаги боғ ва узумзорларнинг эътиборсизлик ва қаровсизлик оқибатида қуриб қолаётганлиги танқид қилинган эди.

Ушбу мақола юзасидан ҚАРШИ РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИдан олинган жавобда шундай дейилади:

— Мақолада келтирилган танқидий фикр-мулоҳазалар жуда ўринли. Кўп хўжаликларда узумларнинг сифати ёмонлашиб, айниқса, токларнинг ҳосилдорлиги камайиб кетаётгани ҳам тўғри.

Мақола атрофлича муҳокама қилиниб, мева ва токзорларнинг ҳосилдорлигини ошириш юзасидан амалий тадбирлар ишлаб чиқилди. Чунончи, сизот сувларини қочирадиган зовурлар қазиш, уларни ўз вақтида тозалаш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини, тупроқ структурасини яхшилаш борасида анча ишлар амалга оширилди. Шу йилнинг ўзида бешта вертикал дренаж қуриш иши «Ўзводмонтаж» трестининг 2-махсус механизациялашган кўчма колоннаси зиммасига юклатилди.

ТАСС БАЁНОТИ

АҚШ маъмурияти қуролланиш пойгасини тўхтатишдан, бу проблемани ҳал этиш учун амалий, конструктив музокаралар олиб боришдан манфаатдор эмаслигини бир неча бор намойиш қилди. Совет ҳукуматининг космик фазони милитарлаштиришнинг олдини олиш масалалари юзасидан берган баёнотига шу маъмуриятнинг салбий жавоб қайтарганлиги буни яна бир марта кўрсатиб турибди.

Вашингтонда шошилинч равишда эълон қилинган баёнотда музокаралар мавзуини бошқа масалалар билан алмаштиришга сурбетларча интилиб, проблеманинг моҳиятини кўриб чиқишдан бўйин товлашга уриниб кўрилади. Дастлабки шарт сифатида космик қурол билан бир қаторда Европада ўртача олисликка учириладиган ядровий қуролларга ҳам, стратегик қуролларга ҳам тааллуқли бўлган масалаларни муҳокама қилиш таклиф этилади.

Аммо шу нарса яхши маълумки, Европада янги ракеталарини жойлаштираётган Вашингтон ядровий қуроллар хусусида олиб борилган музокараларни қасддан барбод этди. АҚШ маъмурияти бу масалаларни музокаралар йўли билан кўриб чиқиш мақсадида йўл очиб бериш учун бирон бир чора кўрмади ва кўришни ҳам истамайди. Эндиликда ана шу номуайян ҳолатни сақлаб қолган ҳолда космосни милитарлаштиришнинг олдини олиш юзасидан музокаралар олиб борилишига ҳам тўсқинлик қилмоқчи бўладилар.

Космик қуролга келганда, бу қуролни Совет Иттифоқи таклиф этганидек, таъқиқлашни истамаётирлар. Проблемага умумий тарзда қандайдир «ёндашишлар»нигина ўрганиш билан чекланиб қолишни таклиф этиб, шу хусусда жиддий музокаралар олиб боришдан ҳам ўзларини четда тутмоқдалар. Бошқача қилиб айтганда, космосни агрессия майдонига, инсоният учун хавф-хатар манбаига айлантиришни кўзда тутган программаларни амалга ошириш учун бемалол ҳаракат қилиш имконини сақлаб қолишга интилмоқдалар.

ТАСС қуйидагиларни баён қилиш ваколатини олган: Совет ҳукуматининг баёнотига Америка маъмуриятининг берган жавоби тамомила қониқарсиздир, бу жавоб космосни ялпи қирғин қуролларини жойлаштириш майдонига айлантиришга қаратилганлиги яққол кўриниб турибди. Совет Иттифоқи барча мамлакатлар ва халқлар учун ҳаётий муҳим аҳамиятга молик бўлган проблема юзасидан музокаралар олиб бориш мақсадида дастлабки шартлар қўйиш ва шу билан проблеманинг ҳал этилишига халақит бериш йўлидаги уринишларни қатъиян рад этади.

Совет ҳукуматининг космосни милитарлаштиришнинг олдини олиш мақсадида музокаралар бошлаш ҳақидаги таклифи ўз кучини сақлаб қолади. Бу таклиф АҚШ ҳукумати ана шу таклифга жиддийроқ ва зўр масъулият билан қарайди, деб умид қилинаётганлигини ифода этади.

● Коммунистик районидаги Карл Маркс номли колхоздаги Р. Тўйлибоев бошлиқ бригада коллективи 40 центнерлик ҳосил учун курашмоқда. Миришкор сувчилар экинни чилла сувига қондириб суғоришяпти. Суратда: бригада бошлиғи Р. Тўйлибоев (ўнгдан иккинчи) илғор сувчилардан Б. Турдиқулов, М. Ҳидиралиев ва О. Тўйлибоев билан.

А. Аҳадов фотоси.

ОМИЛКОРЛАР ДАЛАСИДА

Кенг пахтазор. Картада учтўртта чопиқ трактори кўринади. Уларнинг бири эгат бошига келиб тўхтади.

— Ҳозир нечанчи ишлов беряпсизлар? — сўраймиз ундан.

— Учинчи культивацияни тугаллаяпмиз. Эгат ораларини юмшатиш билан минерал ўғит соляпмиз. Кўриб турибсиз, ғўзанинг ривожи яхши. Бегона ўт таг-туги билан тугатилган,— деди механизатор картага ҳавас билан боқиб.

— Бу йигит бўлимимизнинг илғор механизатори Уммат Эргашев бўлади, — деди ҳамроҳимиз 4-бўлим бошқарувчиси Н. Ҳолиқов. Ҳалол меҳнати туфайли номи эл оғзига тушди. Бажарган иши доимо юқори сифат билан қабул қилинади. Бу йил ҳам ғўза парваришида ҳамкасбларига ўрнак бўлаётир.

Учинчи парвариш қизғин олиб борилаётган бу майдонлар бўлимнинг Қудрат Сафаров бригадасига қарашли. Коллектив ўтган йилдан бошлаб бригада пудрати асосида ишлаяпти. Шу туфайли кўрсаткичлар кўзланганидан юқори бўлди. Ғўзаларнинг ривожи юбилей йилида ҳам ютуқлар дуруст бўлишидан далолат бериб турибди. Бу йил бригада азаматлари ҳосилдорликни янада ошириш мажбуриятини олишган.

Бўлимда 12 та бригада бор. Уларнинг ҳаммаси ҳам пудрат асосида ишлаяпти. Бу бўлимнинг илғорлар сафида боришини таъминлаётир. Далаларда 14 та чопиқ трактори юксак унумларда ишлатиляпти. Тожи Шодмонов ва Уммат Эргашевлар экинларни меҳр билан парвариш қилиб, кўпчилик ҳурматига сазовор бўлишаётир.

Айни кунларда бўлимда сувдан оқилона фойдаланиб, ғўзани қондириб суғориш чоралари кўрилмоқда. Сувчиликка миришкор деҳқонлар бириктилган. Улар орасида Холмўмин Ҳусанов, Сафар Нурлибоев, Сайдазим Эркабоев, Худойберди Мирзаев каби тажрибали сувчилар бор.

Бу йил бўлим пахтакорлари 800 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 30 центнер ўрнига 35 центнердан пахта ҳосили етиштириш мажбуриятини олишган. Давлатга 2400 тонна ўрнига 3 минг тонна «оқ олтин» топширилади.

Дўстлик районидаги Ленин номли совхознинг қайси бўлимида бўлманг, ғўзаларга меҳр билан ишлов берилаётганини кўрасиз. Хўжалик далаларидаги барқ уриб ўсаётган ғўзалар текис шонага кирган. Бу совхоз аҳлининг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли юбилейи шарафига 15 минг тонна чўл дурдонасини армуғон этишдек юксак мажбуриятларини тўла бажаришларидан далолат бериб турибди.

Т. УНАБОЕВ.

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ АМАЛДА

ТАЖРИБА МАСКАНИ

Қорақалпоғистон автоном республикасидаги Беруний номли пахта тозалаш заводи қошида ёрдамчи хўжалик ташкил этилганига кўп вақт бўлгани йўқ. Аммо шу ўтган қисқа давр мобайнида мўл-кўл маҳсулот бера бошлади.

Чорва моллар учун мустаҳкам ем-хашак базаси яратишга ҳаракат қилинди. 30—40 процент емни эса заводда ишлаб чиқариш жараёнида ажралиб чиқадиган чиқиндилар ҳисобига олиш мумкин. Қолган қисмини-чи? Шунда маҳаллий партия ва совет ташкилотлари ёрдам қўлини чўздилар. Заводга қарашли Охунбобоев номли пахта тайёрлаш пункти ёнидан 43 гектар суғориладиган ер ажратиб берилди. Бу ерга маккажўхори, беда, буғдой, арпа ва бошқа озуқабоп экинлар экилиб, ем-хашакка бўлган эҳтиёж бир мунча қондирилди. Чорва молларининг сони ҳам аста-секин кўпая борди. Қорамоллар сони дастлаб 50 бошга, сўнгра 148 бошга етказилди. Қўй-эчкилар сони 260 бошдан, паррандалар 5000 тадан ошиб кетди.

Ёрдамчи хўжаликка ўз касбини севадиган тажрибали мутахассислар танланган. Ферма мудири О. Сафарбоев, молбоқарлар Қ. Дўсимов, Т. Юсупов, О. Ўринов, қўйчивонлар. И. Мажидов, Д. Нуринбетов, сут соғувчи Т. Худойберганова ва О. Отажоновалар Озиқ-овқат программасини амалга оширишга ҳиссаларини қўшиш иштиёқида ижобий натижаларга эришмоқдалар.

Завод ошхонаси, болалар боғчаси ва ишчиларга арзон нархда сотиш учун қисқа вақт ичида 35 тонна гўшт, 13 минг 600 килограмм сут, 32 минг дона тухум етказиб берилди.

Ёрдамчи хўжаликнинг келажаги порлоқ. Хўжалик ихтиёридаги моллар янада кўпайтирилади. Жумладан беш йиллик охирига бориб, қорамоллар сони 200 бошга, қўйэчкилар сони 400 бошга, паррандалар 8000 тага етказилади. Шунингдек от ва туяларни кўпайтириш режалари амалга оширилмоқда.

Бундан ташқари, теплица қурилиб, унда сабзавот етиштириш йўлга қўйилди.

Дарҳақиқат, завод пахта тозалаш заводлари ичида ёрдамчи хўжаликни ривожлантирилиш соҳасида илғор тажриба мактабига айланган. Бу, шубҳасиз, автоном республиканинг бошқа корхоналарида ҳам ёрдамчи хўжаликни ривожлантириш имконини беради.

К. ВАЛИЕВ.

ҲОСИЛ НИШОНАЛАРИ

Ғўза парваришида энг долзарб кунлар бошланди. Шу кунларда ғўзалар юксак агротехника қоидалари асосида озиқлантирилиши керак. Ҳар бир агротехник тадбир экиннинг барқ уриб ривожланишига, мўл ҳосил тўплашга хизмат қилсин. Шундагина ҳосил тугунчалари ҳисобланган шоналар пайдо бўлиши, уларнинг гулга айланиши тезлашади. Буни қалбдан ҳис қилган дала меҳнатчилари ғўза парваришини ҳар қачонгидан қизитиб мўл ҳосил етиштириш йўлида хормай-толмай ишлашяпти. Буни редакциямизга келаётган хатлардан ҳам сезиб олиш мумкин.

— Элликқалъа районидаги «Дўстлик» колхозининг Зарифбой Сафаев етакчилик қилаётган бригадаси азаматлари 40 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 50 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олишган, — деб ёзади жамоатчи мухбиримиз **А. Зиёев.** — Аҳдига вафодор миришкор пахтакорлар ғўзаларни меҳр билан парвариш қилишмоқда. Коллективнинг 55 нафар аъзоси ҳар бир туп ниҳолни барвақт ва серҳосил қилиб ўстириш учун сидқидилдан меҳнат қилмоқда.

Ғалаба районидан **О. Сўпихонов**нинг ёзишича, «Победа» колхозининг СССР Олий Совети депутати Владимир Дугай бошлиқ бригадаси аъзолари ҳозир ғўзаларга учинчи комплекс ишлов беришяпти. Деҳқон меҳрига қонган ғўзаларда ҳосил нишоналари тобора кўпайиб бормоқда. Берунийлик жамоатчи мухбиримиз **М. Муханов** райондаги қатор хўжаликларда ғўза парвариши шу

редакция почтасидан

кун талаблари асосида қизғин давом этаётганлигини хабар қилади.

Шунингдек, Чортоқ районидан **С. Даминов,** Пешку районидан **Т. Қодиров,** Уйчи районидан **Д. Дўсматов,** Коммунистик районидан **З. Тожибоев,** Хўжайли районидан **Э. Ергалиев**лар ҳам шу мавзуда хабарлар йўллашган.

Аммо ғўза парвариши ҳамма ерда ҳам кўнгилдагидек ташкил этилган, деб бўлмайди. Жойлардаги жамоатчи мухбирларимиз илғорларнинг ишларини ёритиш билан бир қаторда, ғўза парваришида йўл қўйилаётган нуқсон ва камчиликларни ҳам танқид қилишган.

— Яқинда мусобақадош хўжаликдан келган бир группа ўзаро текшириш комиссияси аъзолари «Совет Россияси» совхозининг пахта далаларида бўлиб, бир қатор бўлим ва бригадаларда мўл ҳосил учун кураш ёмон ташкил этилганлигини кўриб, афсусландилар. Амир Рўзиев бошлиқ бўлимнинг Файзимурод Абдуғаниев бригадасида ғўза агротехника қоидалари асосида парвариш қилинмаётганлигини аниқлашди. Айрим пайкаллардаги ғўзалар бегона ўт орасида қолиб кетган, — деб ташвишланиб хабар қилади қашқадарёлик **Н. Турсунов.**

Жамоатчи мухбирларимиздан **Н. Тоғаев** (Муборак райони), **Ҳ. Ғиёсов** (Фарғона шаҳри), **В. Норбоев** (Сирдарё райони)лар қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштиришда матонат кўрсатиб, дурдона ундираётган фидокорларнинг ибратли ишлари ҳақида ёзиб юборишган.

Дарҳақиқат, республикамизда улкан хирмонга мастаҳкам замин яратилмоқда. Эзгу иш йўлида барча сидқидилдан меҳнат қиляпти.

БИРИНЧИ УЧРАШУВ

Тошкентда Свердловск академик драма театрининг гастроллари бошланди

Бу театр мамлакатимиздаги энг кекса санъат масканларидан бири. Репертуаридан ўрин олган бир қатор асарлар совет театр санъатининг ривожланишига ўзига хос ҳисса бўлиб қўшилган. Свердловсклик театр санъати ижодкорлари қардош республикаларда кўп марта гастролда бўлишган. Аммо улар Тошкентга биринчи марта ташриф буюришди.

Қуйида эълон қилинаётган мақолада театрнинг дастлабки йиллардаги ишлари, энг яхши асарлари, актёр ва актрисалари, репертуари тўғрисида ҳикоя қилинади. Мақола муаллифи театрнинг етакчи санъаткорларидан. У аксарият спектаклларда бош ролларни ижро этиб келмоқда.

СВЕРДЛОВСК драма театри ўзининг илк мавсумини машҳур драматург В. Вишневскийнинг «Биринчи отлиқ армия» спектакли билан бошлаган. Кетма-кет Николай Погодин асари асосида ишчи синфининг қаҳрамонона меҳнатини тараннум этувчи «Болға ҳақида достон», А. Григернинг «Инженерлар» спектакллари саҳналаштирилди. Бу асарлар ўзига хос режиссураси ва ижро талқини билан томошабинларни, санъатшуносларни хурсанд этган эди. Илк муваффақият свердловсклик театр ходимларини илҳомлантирди. Кўп ўтмай Н. Гоголнинг «Ревизор», А. Островскийнинг «Ёғли жой» каби машҳур асарлари саҳналаштирилди. Ана шу пьесаларнинг муваффақиятли саҳнага чиқишида В. Ординский, М. Бецкий, Н. Шульгин каби моҳир ижрочиларнинг ҳиссаси ва хизмати катта бўлди. Кейинчалик СССР халқ артисти деган юксак унвонга сазовор бўлган А. Дикий ва Б. Захава ҳам театримизнинг дастлабки йилларидаги изланишларига муносиб ҳиссаларини қўшганликларини алоҳида фахр билан таъкидлаймиз.

Театримизнинг дастлабки йиллардаги изланишларига хос хусусият шундаки, у кўпроқ классикага мурожаат қилди. Улуғ ёзувчиларнинг, драматургларнинг асарларини саҳналаштирар экан, бу борада аллақачон бой тажриба тўплаган моҳир коллективларнинг анъаналаридан ижодий фойдаланди. Айни вақтда театрдошларимиз халқ ичида машҳур, адабиётнинг нодир намуналари деб эътироф этиладиган асарларни оригинал таҳлил қилишга ҳаракат қилдилар. Изланишларда тақлид сезилмади. Аксинча, ўзига хослик, оригиналлик йўлидан дадил қадамлар билан олға интилинди.

Свердловск академик драма театрининг энг яхши спектакллари ҳақида гап кетганда санъатшунослар биринчи навбатда «Анна Каренина», «Отелло», «Любовь Яровая», «Уйланиш», «Ақллилик балоси», «Рус кишилари», «Фронт», «Мени кутгил», «Ёш гвардия» асарларини алоҳида тилга олишади. Бу спектакллар театримизда ўзига хос саҳналаштирилди, ўзига хос ижро этилди. Уларни саҳналаштириш ва ижро этишда қатнашган артистлар бир умр миннатдордирлар. Чунки, санъаткорларимиз ўзларини Л. Толстой, В. Шекспир, А. Грибоедов ва бошқа буюк ёзувчилар, драматурглар синовидан ўтган деб билади лар. Ҳа, жаҳон адабиётининг классик намуналари бизнинг театр актёр ва актрисаларини ҳам ижодий жиҳатдан тоблади. Уларнинг таҳлил маҳоратини янада оширди. Мураккаб, қийин, аммо шарафли вазифаларни ижро этиш жараёнида артист нечоғлик жасорат ва садоқат кўрсатишини талаб этди.

Мен шу ўринда театримизнинг ижодий равнақида катта роль ўйнаган хассос санъаткорларни таништириб ўтмоқчиман. Булар РСФСР халқ артистлари Б. Ильин, Е. Дальская, М. Токарева, Н. Петипа, М. Бўйний, РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар А. Георгиевский, К. Максимов, З. Малиновская, И. Заря, РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби И. Ефромовлардир. Уларнинг ижрочилик маҳорати ўзига хос ижодий мактаб. Урушдан кейинги тинч қурилиш йилларида Свердловск драма театри эришган ютуқлар худди шу санъаткорларнинг номи билан боғлиқ.

Свердловск драма театри репертуаридан ҳамма вақт чет эл драматургиясининг энг яхши намуналари ўрин олиб келган.

Қардош республикалар драматургияси намуналари ҳам репертуаримиздан мунтазам ўрин олиб келади. Масалан, вильнюслик Ю. Марцинкявичюснинг «Миндаугас» асари асосида яратилган спектакль билан СССРнинг 50 йиллигига бағишланган фестивалда қатнашиб, саккизта дипломга сазовор бўлди. Москва гастроли ниҳоясига етган кунларда эса, СССР Маданият министрлиги театримизни «Миллий драматургияни энг яхши саҳналаштирганлиги учун» мукофоти билан тақдирлади.

Сўнгги тўрт-беш йил ичида саҳналаштирилган ва томошабинларнинг олқиш-эътиборига ,қизиқишига сазовор бўлган асарлар орасида В. Розовнинг «Карқур уяси», А. Арбузовнинг «Ғолиб қиз», В. Распутиннинг «Сўнгги муҳлат», В. Шукшиннинг «Серғайрат кишилар», Б. Рацер ва В. Константиновнинг «Табиий офат», Н. Павлованинг «Йилнинг бешинчи фасли» асарлари бор. Бу спектакллардаги асосий ролларни таниқли артистларимиз қаторида ёш актёр ва актрисалар ҳам ижро этишмоқда. Мазкур асарлар мамлакатимизда ва ундан ташқарида ҳам аллақачон саҳналаштирилган. Лекин бизнинг режиссёрларимиз, биринчи навбатда бош режиссёр, РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби А. Попов пьесаларни иложи борича оригинал талқин қилишга ҳаракат қилдилар ва бунга эришдилар. Биз Тошкент гастролига тайёргарлик кўрар эканмиз, юқорида таъкидланган спектаклларни танладик. Гастроль репертуаримизда А. Касонанинг «Ёввойи», В. Піруанскаянинг «Кикимора», Й. Жамиакнинг «Амилькар хоним», Т. Ульямснинг «Орзу» трамвайи», Р. Томанинг «Саккиз севилган аёл» спектакллари ҳам бор.

Театримиз сўнгги йилларда замонавий темада бир қатор асарлар саҳналаштирди. Машҳур театр коллективлари билан алоқаларимизни кучайтиришга интилмоқдамиз. Тошкентда Ҳамза номидаги, Горький номидаги академик драма театрлари ижод қилади. Уларнинг ажойиб тажрибалари, анъаналари, артистларининг ижрочилик маҳоратлари аллақачон халқимизга маълум ва машҳур. Биз гастроль пайтида ҳамкасбларимиз билан яқиндан суҳбатлашиб, бугунги ва келажак репертуаримиз ҳақида, ижодий алоқаларни ривожлантириш тўғрисида фикрлашиб олмоқчимиз. Кўрсатиладиган спектакллар тўғрисида тошкентлик санъатшуносларнинг, ҳамкасбларимизнинг фикр-мулоҳазаларини эшитсак, ниҳоятда хурсанд бўлур эдик. Асарларимиз А. Горький номидаги рус академик драма театри ва Тошкент оперетта театрида намойиш этиляпти.

Спектаклларимизга марҳамат, дўстлар.

В. МАРЧЕНКО,
РСФСР халқ артисти.

Суратда: Свердловск Академик драма театрининг драматург В. Розов асари асосида саҳналаштирган «Карқур уяси» спектаклидан бир саҳна (чапдан ўнгга) Пров ролида артист Ю. Лахин, Судаков — РСФСР халқ артисти Ю. Васильев, Ясюнин — РСФСР халқ артисти В. Марченко, Наталья Гавриловна — РСФСР халқ артисти В. Шатрова.

С. Коган фотоси.

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

Ҳамкорлик кенгаймоқда

ДЕҲЛИ. (ТАСС мухбири). Ҳиндистон химия саноати ва ўғит ишлаб чиқариш министри Васант П. Сатхе Совет — Ҳиндистон ўзаро манфаатли ҳамкорлигининг аҳамиятини юксак баҳолади. У бу ерда «Ҳиндистонни социал-иқтисодий ривожлантириш истиқболлари» мавзуида лекция ўқиб, экономика, савдо-сотиқ, фан ва техника соҳасида Советлар мамлакати билан кўп қиррали алоқалар республиканинг тўла иқтисодий мустақиллик йўлидан олға боришида муҳим роль ўйнаётганлигини таъкидлади.

Бизнинг ҳамкорлигимиз қарийб ўттиз йил мобайнида мустаҳкамланиб, кенгайиб бормоқда, деб уқтирди Васант П. Сатхе. 50-йилларнинг ўрталарида Ҳиндистон миллий нефть қазиб чиқариш саноати негизини барпо этишга киришишга қарор қилган пайтда Ғарб мамлакатларининг экспертлари мамлакатимиз ер бағрида нефть йўқ ва уни қидириш фойдасиздир, деб бизни ишонтиришга уринган пайтларни яхши эслаймиз. Шу тариқа Ғарб мамлакатлари экономика ана шу муҳим тармоғининг қарор топиши ва ривожланишига ҳалақит бермоқчи бўлди. Бу соҳада ҳам Совет Иттифоқи бизга кўмаклашди. У нефть конларини қидириш ва қазишда Ҳиндистонга ёрдам берди. Бунинг натижасида ҳозир мамлакатимизнинг «қора олтин»га бўлган талабининг анча қисми ички ресурслар ҳисобига таъминланмоқда. Бизнинг самарали алоқаларимизни кўрсатувчи кўпгина бошқа ёрқин мисолларни айтиш мумкин. Бхилаи ва Бокарода СССР ёрдами билан қурилган давлат металлургия комбинатлари шунга мисол бўла олади. Бу комбинатлар чинакам дўст бошга кулфат тушганида билинади, деган мақолнинг ҳаққоний эканлигини яққол тасдиқламоқда.

Министр икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорлик бундан буён ҳам чуқурлашиб, мустаҳкамланиб боради, деб қатъий ишонч билдирди. Ҳозирги вақтда ҳинд халқи бундай алоқалар иқтисодий вазифаларни ҳал этиш ишидагина эмас, шу билан бирга Ер юзида тинчликни сақлаб қолиш, халқлар хавфсизлигини таъминлаш соҳасида ҳам муҳим аҳамият касб этаётганлигини айниқса равшан тушунмоқда. Биз ана шу олижаноб мақсадларни рўёбга чиқариш йўлида бундан буён ҳам биргаликда ҳаракат қилишни давом эттиришимиз керак, деди у.

ЛИВАН ВАКИЛИНИНГ МАКТУБИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Ливан Исроил унга қарши яна агрессия қилганлиги муносабати билан зўр ташвиш изҳор этади. Ливаннинг БМТ ҳузуридаги доимий вакили Рашид Фахури, БМТ Бош секретари Х. Перес де Куэльярга мактуб йўллади. Мактубда Исроил ҳарбийларининг ана шу жафокаш мамлакат тинч аҳолисига қарши қилаётган ваҳшиёна ҳаракатлари қораланади. Фақат бир кун — 27 июнь куни, дейилади мактубда, Исроил ҳаво кучлари Араниб оролига бир неча марта ҳужум қилди. Бунинг натижасида Кашфий лагери аҳолисидан 15 киши ўлдирилди ва 30 киши жароҳатланди.

Худди шу куни, дейилади ҳужжатда, Исроилнинг босқинчи қўшинлари Тир районидаги Бадьяс қишлоғини қуршаб олиб, аҳолининг ҳаммасини, шу жумладан болаларни бир жойга тўпладилар ва 17 кишини қамоққа олдилар.

ГРЕНАДАДАГИ АҲВОЛ

НЬЮ-ЙОРК. Бу ерда «Гренада фонди» деб аталган янги жамоат ташкилоти таъсис қилинди. Бу ташкилотнинг мақсади жаҳон халқларига Америка ҳарбийлари оккупация қилиб олган Гренаданинг ҳақиқий аҳволи тўғрисидаги ҳақиқатни гапириб беришдан, АҚШ империализмининг интервенциячилик сиёсатини фош қилишдан иборат.

Кариб денгизидаги шу кичик оролнинг Америка давлатлари ташкилотидаги собиқ доимий вакили Десима Уильямс хоним матбуот конференциясида шу нарсани эълон қилиб, АҚШ Гренадага газандаларча бостириб кирганидан ва у ерда қўғирчоқ режим ўрнатганидан кейин маҳаллий аҳоли бошига жуда шафқатсиз жабрзулмлар солинганини таъкидлади. Рейган маъмуриятининг маъқуллаши билан бутун мамлакатда Америка оккупациясига қарши бўлган кишиларни ёппасига қамоққа олиш давом этмоқда. Ҳаддидан ошган солдатлар тинч аҳолини доимо таҳқирлаб, камситиш билан шуғулланмоқдалар. (ТАСС).

ЛИВЕРМОРДА ЁНҒИН

САН-ФРАНЦИСКО. (ТАСС). Ливермор (Калифорния штати) районида икки минг гектар чамаси ўрмонзор ва бутазорга тушган ўтга қарши курашга юзтадан кўп ўт ўчирувчи ташланди. Маъмурлар штатнинг асосий автомагистралларидан бирида қатновни тўхтатиб қўйишга мажбур бўлдилар. Кишилар нобуд бўлганлиги хабар қилинмади.

Ёнғин АҚШда янги тур ядро қуролларини ишлаб чиқувчи етакчи марказлардан бири — Ливермор лабораториясининг территориясида бошланди. Маҳаллий газеталарнинг ёзишича, лаборатория яқинида портловчи моддалар синаб кўриладиган майдон бор.

ШАЙКА ТОР-МОР ҚИЛИНДИ

МАПУТУ. Мозамбик халқ озодлик кучлари (ФПЛМ) Нампула вилоятида «Мозамбик миллий қаршилик кўрсатиш ҳаракати» деган ташкилотнинг бир шайкасини тор-мор қилдилар. Мозамбик радиосининг хабар қилишича, муваффақиятли ўтказилган жанговар операция давомида ФПЛМ бўлинмалари газандалардан 13 кишини қириб ташлаганлар, юзга яқин кишини асир олганлар, шунингдек кўп миқдордаги қурол-яроғ ва жанговар анжомларни қўлга туширганлар. 30 нафар газанда ихтиёрий равишда маъмурларга таслим бўлди.

(ТАСС).

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

УМРИ УЗОҚ КИШИЛАР

БИР МАРОМДА ҲАЁТ КЕЧИРИБ

● Япониялик Сигэтиио Идзуми планетамизнинг энг кекса кишиларидан бири ҳисобланади. У 119 ёшга тўлди. «Гиннес рекордлар китоби» рўйхатига кўра Идзуми ўз ватандоши Ясо Кобаясидан узоқ яшаш бўйича «ўзиб» кетган. Кобаяси 118 йилу 88 кун яшаган эди.

Идзуми Токуносима оролида яшайди. Бир маромда ҳаёт кечиради: эрталаб соат 5,30 да уйғонади ва соат 21 да ухлагани ётади. Кунлар соз келганида, айниқса баҳор ва ёз кунлари боғда ишлайди, ҳеч қандай парҳез сақламайди.

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

30 ЙИЛДАН СЎНГ ЧИҚҚАН ҚАРОР

● Филиппин олий суди шакарқамишни қайта ишлайдиган заводнинг ишчиларига ҳақ тўлаш ҳақидаги қарорини ўқиб эшиттирганида залда қарсак овози янграмади. Бу ишчилар қонунга хилоф равишда бўшатилган эди. Адолат юзага чиқди: лекин, бунинг учун кўп вақт кетди. Одил қарор чиқариш учун 30 йил керак бўлди.

Иш 30 йил мобайнида Филиппин судининг бир маҳкамасидан иккинчи маҳкамасига оширилаверди. Завод эгаларининг ўзбошимчалиги натижасида жабрланганларнинг кўпи ҳаётдан кўз юмган, қолганлари эса, бу иш қачон бўлмасин ниҳоясига етишидан аллақачонок умидини узишган эди.

ТАБИИЙ ОФАТ

СЕКУНДИГА 40 МЕТР

● Шимолий Финляндияда қаттиқ шамол эсди. Унинг тезлиги секундига 40 метрга етди. Лапландия узра эсган қаттиқ шамол дарахтларни қўпорди, уй томларини ҳамда машиналарни учириб кетди. Ўрмон хўжалигига етган офат катта. Биргина Салла районида 40 минг кубометр ўрмон табиий офат туфайли зарарланди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● УЛАН-БАТОР. МХРП Марказий Комитети ҳузуридаги Сухэ-Батор номли олий партия мактабида тингловчиларнинг навбатдаги битириб чиқиш маросими бўлиб ўтди. Бу мактаб яқинда ўзининг 60 йиллигини нишонлайди. Шу вақт ичида монгол коммунистларидан 11 мингдан кўпроқ киши марксизм-ленинизм, идеология иши, партия қурилиши соҳасида фундаментал билимлар олди. Ҳозир МХРП шаҳар ва аймоқ комитетлари секретарларининг деярли ярми шу партия мактабини битириб чиққан кишилардир.

● БРЮССЕЛЬ. Бельгияликларнинг кўпчилиги ўз ҳукумати фаолиятидан норозидир. «Либр бельжик» газетаси ўтказган жамоатчилик фикрини сўраб билишнинг асосий хулосаларидан бири ана шундай.

Газета эълон қилган сўраб билиш маълумотларига кўра, сўровда қатнашган кишиларнинг 40 проценти Мартенс-Голь ҳозирги коалицион ҳукуматига тўла ишонмаётганликларини изҳор этди. Сўраб чиқилган кишиларнинг 61 проценти ҳукумат ўтказаётган социал-иқтисодий сиёсат натижаларидан норози эканини айтди. «Ортиқча кишилар» армияси ғоят кўпайиб бораётганлиги ва нарх-наво ўсиб бораётганлигига нисбатан маъмурларнинг бепарволиги мамлакат аҳолисида, айниқса, ташвиш туғдирмоқда.

● БОГОТА. Колумбия президенти Белисарио Бетанкур ҳукумат кризисини ҳал қилиш мақсадида министрлар кабинетини қисман қайта ташкил қилди. Ҳукуматнинг еттита янги аъзоси тайинланди. Шу вақтгача республика пойтахтининг мэри лавозимини эгаллаб келган Аугусто Рамирес Окампо (консерваторлар парламенти) ташқи ишлар министри бўлди.

● АНТАНАНАРИВУ. Сейшель ороллари республикасининг президенти Франс Альбер Рене республиканинг ижобий бетарафлик сиёсатига тарафдор эканлигини тасдиқлади. У иккинчи беш йиллик муддатга давлат бошлиғи сифатида қасамёд қилиш муносабати билан Викторияда нутқ сўзлади. Халқаро социалистик ва ишчилар ҳаракати билан алоқаларни мустаҳкамлаш республика ташқи сиёсат йўлининг асосий йўналишларидан бири эканлигини президент уқтириб ўтди.

(ТАСС).

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ●

ГИМНАСТИКА:

ОЛТИН МЕДАЛЛАР

Пхеньянда бадиий гимнастика бўйича ўтказилган халқаро мусобақада тошкентлик Венера Зарипова учта олтин, бир кумуш медалини қўлга киритди. Жумладан, у халқа, тўп ва булава билан машқ бажаришда биринчи бўлиб, лентали машқда ғолиблик супасининг иккинчи поғонасини эгаллади.

Москвада эса спорт гимнастикаси бўйича кўпкурашнинг алоҳида машқларини бажаришда тошкентлик Ирина Бараксанова муваффақиятли куч синашди. Ирина эркин машқ бўйича 19,4 балл тўплаб мамлакат чемпиони бўлди. Таяниб сакраш ва спорт тўсинидаги машқларда иккинчи ва учинчи ўринларни олди.

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

● ИККИНЧИ ЛИГА. Ўзбекистон зонасида биринчи давра ўйинлари тугади. Мағлубиятсиз ўйнаган самарқандлик динамочилар 33 очко билан ягона пешқадам бўлишди. «Нефтяник» (Фарғона) 29, «Автомобилист» (Наманган) 24 очко билан 2—3 ўринларни олишди.

● БИРИНЧИ ЛИГА. Жиззахнинг «Звезда» командаси Кишинёвнинг «Нистру» коллективини қабул қилиб (1:0), 15 очко билан 16-ўринга кўтарилди.

● ОЛИЙ ЛИГА. Биринчи давранинг сўнгги ўйинларида қуйидаги ҳисоблар қайд этилди: СКА — «Шахтёр» — 3:2, «Жальгирис» — «Спартак» —2:1, «Динамо» (К) —«Днепр» —0:0, «Зенит» — «Пахтакор»— 3:0, «Торпедо» — «Арарат» — 1:1, «Черноморец» — «Металлист» — 2:1, «Динамо» (Мн)— «Динамо» (М) — 0:0, «Қайрат» — «Динамо» (Тб) — 4:0, ЦСКА — «Нефтчи» — 0:2. Ҳозир «Спартак» ва «Днепр» 23 тадан очко билан пешқадамлик қилмоқда. Торпедочилар билан Киев динамочиларида 20 тадан очко бор. Сўнгги ўриндаги «Пахтакор», «Нефтчи» командаларида 11 та, «Динамо» (М) коллективида 10 та очко тўпланди.

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги

1984—1985 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Абу Райҳон Беруний номли Тошкент политехника институти

(Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 13-уй)

Кундузги ўқишга: фойдали қазилма конларини геологик суратга олиш, излаш ва разведка қилиш; нефть ва газ конлари геологияси ва разведка қилиш; фойдали қазилма конларини излаш ва разведка қилишнинг геофизик методлари; гидрогеология ва инженерлик геологияси; фойдали қазилма конлари технологияси ва разведка қилиш техникаси; маркшейдерлик иши; фойдали қазилма конларини ер остида ишлаш технологияси ва уни комплекс механизациялаш; нефть ва газ конлари ишлари технологияси ва уни комплекс механизациялаш; газ — нефть қувурлари, газ омборлари ва нефть базаларини эксплуатация қилиш ва лойиҳалаштириш; фойдали қазилма конларини очиқ ишлаш технологияси ва уни комплекс механизациялаш; электр станциялари; электр системалари; саноат корхоналари; шаҳарлар ва қишлоқ хўжалигининг электр таъминоти; иссиқлик электр станциялари; иссиқлик электр станцияларида ёқилғи ва сув технологияси; гидроэлектроэнергетика; саноат теплоэнергетикаси; рангли металлар металлургияси; машинасозлик технологияси; металл кесадиган станоклар ва асбоблар, қуюв ишлаб чиқариши технологияси ва машиналари; металларга босим йўли билан ишлов бериш машиналари ва технологияси; пайвандлаш ишлаб чиқариш ускуналари ва технологияси; кон машиналари ва комплекслари; қишлоқ хўжалик машиналари; автомобиллар ва тракторлар; химия ишлаб чиқариш машиналари ва аппаратлари; совутиш ва компрессор машиналари ҳамда қурилмалари; самолётсозлик; электр машиналари; электр изоляция ва кабель техникаси; автоматика ва телемеханика; электрон ҳисоблаш машиналари; саноат электроникаси; саноат қурилмаларини электрлаштириш ва автоматлаштириш; ярим ўтказгичли ва микроэлектрон асбоблар; кон ишларини электрлаштириш ва автоматлаштириш; химиявий технология жараёнларини автоматлаштириш ва комплекс механизациялаш; ахборотларни узатиш ва ишлаш жараёнларини автоматлаштириш ва механизациялаш; физик электроника; бошқаришнинг автоматлаштирилган системалари; амалий математика; электрон — ҳисоблаш аппаратураларини конструкциялаш ва ишлаб чиқариш; радиотехника; радиоаппаратураларини конструкциялаш ва ишлаб чиқариш; ноорганик моддалар технологияси; тўқима материалларнинг химиявий технологияси; резина технологияси; асосий органик ва нефть — химия синтези технологияси; пластик массаларни қайта ишлаш технологияси; керамика ва ўтга чидамли материалларнинг химиявий технологияси; ёғочсозлик технологияси; ачитқи ишлаб чиқариш технологияси; мойлар технологияси; виночилик технологияси; архитектура; саноат ва граждан қурилиши; дарё иншоотлари ва гидроэлектростанцияларнинг гидротехник қурилиши; бинокорлик буюмлари ва конструкцияларни ишлаб чиқариш; иссиқлик — газ таъминоти ва вентиляция; сув таъминоти ва канализация; амалий геодезия; машинасозлик саноати экономикаси ва уни ташкил этиш; қурилиш экономикаси ва уни ташкил этиш.

Эслатма: қурилиш ихтисосликлари бўйича ўрта махсус ўқув юртларини битирганлар саноат ва граждан қурилиши, иссиқлик — газ таъминоти ва вентиляция, сув таъминоти ва канализация ихтисосликлари бўйича ўқиш муддати 1 йилга қисқартирилган группаларга кириш имтиҳонларини топшириш учун ариза ёзиб беришлари мумкин (ТошПИнинг қабул комиссияси тўлиқ маълумот беради).

Кечки ўқишга: гидрология ва инженерлик геологияси; нефть ва газ конлари ишлари технологияси ва уни комплекс механизациялаш; электр станциялари; электр системалари; саноат корхоналари, шаҳарлар ва қишлоқ хўжалигининг электр таъминоти; саноат иссиқлик энергетикаси; машинасозлик технологияси; металл кесадиган станоклар ва асбоблар; қуюв ишлаб чиқариши технологияси ва машиналари; металларга босим йўли билан ишлов бериш машиналари ва технологияси пайвандлаш ишлаб чиқариш ускуналари ва технологияси; қишлоқ хўжалик машиналари; химия ишлаб чиқариши машиналари ва аппаратлари; автомобиллар ва тракторлар; самолётсозлик; электр изоляция ва кабель техникаси; автоматика ва телемеханика; электрон-ҳисоблаш машиналари; саноат электроникаси; химиявий — технология жараёнларини автоматлаштириш ва комплекс механизациялаш; саноат қурилмаларини электрлаштириш ва автоматлаштириш; ярим ўтказгичли ва микроэлектрон асбоблар; бошқаришнинг автоматлаштирилган системалари; амалий математика; электрон—ҳисоблаш аппаратураларини конструкциялаш ва ишлаб чиқариш; ёғочсозлик технологияси; мойлар технологияси; архитектура; саноат ва граждан қурилиши; бинокорлик буюмлари ва конструкцияларини ишлаб чиқариш; иссиқлик-газ таъминоти ва вентиляция; сув таъминоти ва канализация; амалий геодезия; қурилиш экономикаси ва уни ташкил этиш; машинасозлик саноати экономикаси ва уни ташкил этиш.

НАМАНГАН ФИЛИАЛИ

(Наманган шаҳри. 3-микрорайон)

Кундузги ўқишга: машинасозлик технологияси; металл кесадиган станоклар ва асбоблар; қишлоқ хўжалик қурилиши; гидромелиорация ишларини механизациялаш; саноат ва граждан қурилиши; дарё иншоотлари ва гидроэлектростанцияларнинг гидротехник қурилиши.

Кечки ўқишга: машинасозлик технологияси; металл кесадиган станоклар ва асбоблар; саноат ва граждан қурилиши.

Сиртқи ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; дарё иншоотлари ва гидроэлектростанцияларнинг гидротехник қурилиши; қишлоқ хўжалик қурилиши; иссиқлик-газ таъминоти ва вентиляция; гидромелиорация ишларини механизациялаш.

САМАРҚАНД ФИЛИАЛИ

(Самарқанд шаҳри, Ертешар кўчаси, 5-уй)

Кундузги ва кечки ўқишга: саноат корхоналари, шаҳарлар ва қишлоқ хўжалигининг электр таъминоти; машинасозлик технологияси; металл кесадиган станоклар ва асбоблар; ноорганик моддалар технологияси.

Кечки ўқишга: саноат корхоналари, шаҳарлар ва қишлоқ хўжалигининг электр таъминоти; автомобиллар ва тракторлар; ноорганик моддалар технологияси; машинасозлик технологияси; металл кесадиган станоклар ва асбоблар.

ЖИЗЗАХ ФИЛИАЛИ

(Жиззах шаҳри, микрорайон, 2)

Кундузги ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; қишлоқ хўжалик қурилиши; бинокорлик буюмлари ва конструкцияларини ишлаб чиқариш; иссиқлик-газ таъминоти ва вентиляция; сув таъминоти ва канализация.

Кечки ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; қурилиш буюмлари ва конструкцияларини ишлаб чиқариш; иссиқлик-газ таъминоти ва вентиляция: сув таъминоти ва канализация.

Сиртқи ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; қишлоқ хўжалик қурилиши.

НАВОИЙ ФИЛИАЛИ

(Навоий шаҳри-7, Южный переулоги, 27-уй)

Кундузги ўқишга: рангли металлар металлургияси; химия ишлаб чиқариши машиналари ва аппаратлари; ноорганик моддалар технологияси; тўқима материалларнинг химиявий технологияси; саноат ва граждан қурилиши.

Кечки ўқишга: машинасозлик технологияси; металл кесадиган станоклар ва асбоблар; автомобиллар ва тракторлар; ноорганик моддалар технологияси; тўқима материалларнинг химиявий технологияси; саноат ва граждан қурилиши; бинокорлик буюмлари ва конструкцияларини ишлаб чиқариш.

МУБОРАК ФИЛИАЛИ

(Муборак шаҳри. Г. Димитров номли микрорайон).

Кундузги ўқишга: саноат корхоналари, шаҳарлар ва қишлоқ хўжалигининг электр таъминоти, саноат ва граждан қурилиши.

Кечки ўқишга: нефть ва газ конлари ишлари технологияси ва уни комплекс механизациялаш: саноат корхоналари; шаҳарлар ва қишлоқ хўжалигининг электр таъминоти; асосий органик ва нефть — химия синтези технологияси; саноат ва граждан қурилиши.

ОЛМАЛИҚ КЕЧКИ КОН МЕТАЛЛУРГИЯ ФАКУЛЬТЕТИ

(Олмалиқ шаҳри, Ленин кўчаси, 56-уй)

Фойдали қазилмаларни бойитиш; фойдали қазилма конларини очиқ ишлаш технологияси ва уни комплекс механизациялаш; рангли металлар металлургияси; кон машиналари ва комплекслари; кон ишларини электрлаштириш ва автоматлаштириш; ноорганик моддалар технологияси; саноат ва граждан қурилиши.

КЕЧКИ ФАКУЛЬТЕТИ БЕКОБОД БУЛИМИ

(Бекобод шаҳри, Педагогика кўчаси, 5-уй).

Саноат корхоналари, шаҳарлар ва қишлоқ хўжалигининг электр таъминоти; машинасозлик технологияси; металл кесадиган станоклар ва асбоблар; саноат ва граждан қурилиши; металларга босим йўли билан ишлов бериш машиналари ва технологияси;

АНГРЕН КЕЧКИ УМУМТЕХНИКА ФАКУЛЬТЕТИ

(Ангрен шаҳри, Чекрезов кўчаси, 17-уй)

Фойдали қазилма конларини ер остида ишлаш технологияси ва уни комплекс механизациялаш; саноат корхоналари, шаҳарлар ва қишлоқ хўжалигининг электр таъминоти; саноат қурилмаларини электрлаштириш ва автоматлаштириш; резина технологияси; керамика ва ўтга чидамли материалларнинг химиявий технологияси; саноат ва граждан қурилиши.

ЗАРАФШОН КЕЧКИ УМУМТЕХНИКА ФАКУЛЬТЕТИ

(Бухоро области, Зарафшон шаҳри)

Саноат корхоналари, шаҳарлар ва қишлоқ хўжалигининг электр таъминоти; саноат қурилмаларини электрлаштириш ва автоматлаштириш; саноат ва граждан қурилиши.

УЧҚУДУҚ БУЛИМИ

Фойдали қазилма конларини очиқ ишлаш технологияси; кон машиналари ва комплекслари; саноат ва граждан қурилиши.

ЧИРЧИҚ КЕЧКИ ФАКУЛЬТЕТИ

(Чирчиқ шаҳри, Ломоносов кўчаси, 7-уй)

Металларга босим йўли билан ишлов бериш машиналари ва технологияси; машинасозлик технологияси; металл кесадиган станоклар ва асбоблар; химия ишлаб чиқариши машиналари ва аппаратлари; электр машиналари; саноат қурилмаларини электрлаштириш ва автоматлаштириш; химиявий технология жараёнларини автоматлаштириш ва комплекс механизациялаш; ноорганик моддалар технологияси; саноат ва граждан қурилиши.

ТОШКЕНТ СИРТҚИ УМУМТЕХНИКА ФАКУЛЬТЕТИ

(Тошкент шаҳри, Пахтакор кўчаси, 3-уй)

Фойдали қазилма конларини геологик суратга олиш, излаш, ва разведка қилиш; нефть ва газ конлари геологияси ва разведка қилиш; гидрогеология ва инженерлик геологияси; иссиқлик электр станциялари; машинасозлик технологияси; металл кесадиган станоклар ва асбоблар; қуюм ишлаб чиқариш машиналари ва технологияси; қишлоқ хўжалик машиналари; совутиш ва компрессор машиналари ва қурилмалари; керамика ва ўтга чидамли материалларнинг химиявий технологияси; мойлар технологияси; саноат ва граждан қурилиши; дарё иншоотлари ва гидроэлектростанцияларнинг гидротехник қурилиши.

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

(Тошкент шаҳри-95, Студентлар шаҳарчаси)

Кундузги ўқишга: фойдали қазилма конларини геологик суратга олиш, излаш ва разведка қилиш; фойдали қазилма конларини излаш ва разведка қилишнинг геофизик методлари; гиохимия; гидрогеология ва инженерлик геологияси; амалий математика; қуруқлик гидрологияси; агрохимия ва тупроқшунослик; ҳуқуқшунослик; рус тили ва адабиёти; она тили ва адабиёти; роман-герман тиллари ва адабиёти; шарқ тиллари ва адабиёти; тарих; сиёсий иқтисод; фалсафа; психология; математика; ҳисоблаш математикаси; механика; астрономия; химия; физика; биология; журналистика; география; КПСС тарихи.

Кечки ўқишга: рус тили ва адабиёти; она тили ва адабиёти; тарих; математика; физика; химия; биология журналистика; география; ҳуқуқшунослик.

Сиртқи ўқишга: рус тили ва адабиёти; она тили ва адабиёти, тарих; журналистика; география; қуруқлик гидрологияси; агрохимия ва тупроқшунослик; ҳуқуқшунослик.

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

(Тошкент шаҳри, Муқимий кўчаси, 164-уй)

Кундузги, кечки ва сиртқи ўқишга: чет тиллари; инглиз; немис; француз; испан тили (кундузги ўқишга).

АНДИЖОН ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

(Андижон шаҳри, Мир кўчаси, 1-уй)

Кундузги ўқишга: рус тили ва адабиёти; чет тиллари (инглиз, немис, француз).

Сиртқи ўқишга: рус тили ва адабиёти.

СССР Олий ўқув юртларига қабул қилиш қоидалари:

Олий ўқув юртларига ўрта маълумотли СССР гражданлари қабул қилинади.

Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиш учун 35 ёшгача, ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш учун (кечки ва сиртқи) ёши чекланмаган ҳолда, кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган ва конкурсда қобилиятли деб топилган кишилар олий ўқув юртларига қабул қилинадилар.

СССР территориясида яшаб турувчи чет давлатларнинг гражданлари олий ўқув юртларига умумий асосларда қабул қилинадилар.

Олий ўқув юртларига қабул қилишда камида икки йил амалий иш стажи — меҳнат дафтарчаси ёки колхоз меҳнат дафтарчасидаги ёзувлар асосига эга бўлганларга имтиёзлар берилади.

Олий ўқув юртига кириш ҳақидаги ректор номига ёзилган ариза ягона формада топширилади.

Сиртқи ўқишга кирувчилар аризаларини турар жойларига яқин бўлган олий ўқув юртларида ўзларини қизиқтирган мутахассислик ёки умумий техника факультетларига топширадилар.

Аризага ўрта маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), олий ўқув юртига кириш учун характеристика (корхона ёки муассаса маъмурияти томонидан тасдиқланган), меҳнат дафтарчасидан кўчирма (ишлайдиганлар учун), 086 у формадаги медицина справкаси, бош кийимсиз тушилган 3х4 см. ҳажмидаги 6 дона фотосурат қўшиб топширилади.

Олий ўқув юртига кирувчилар паспорт, ҳарбий билет (запасдаги ҳарбий хизматчилар) ёки ҳарбий рўйхатда турганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (чақирилиш ёшидаги шахслар)ни шахсан кўрсатадилар.

Кирувчилар сўнгги иш жойидан партия, комсомол, касаба союз ва бошқа жамоат ташкилотлари, корхона раҳбарлари, муассаса, ташкилот, колхоз правлениелари томонидан ёзиб берилган, иш стажига эга бўлмаганлар (умумтаълим мактабларини битирганлар) мактаб раҳбарлари ва жамоат ташкилотлари томонидан ёзиб берилган характеристикани топширадилар.

Камида икки йиллик амалий иш стажи бўлган, шунингдек ишлаб чиқаришдан ажралган ҳамда ажралмаган ҳолда ўқишга юборилган ва халқ хўжалигида бажараётган ишига мос келадиган мутахассислик бўйича ўқишга кираётган кишилар ариза билан бир қаторда корхона ёки муассаса раҳбари томонидан тасдиқланган меҳнат дафтарчасидан кўчирмани биргаликда топширишлари лозим.

Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқишга қабул қилинган кишилар ўқув йили бошлангунга қадар меҳнат стажини тасдиқловчи ҳужжатнинг асл нусхасини топширишлари шарт.

Олий ўқув юртларига кирувчилардан аризалар қабул қилиш, кириш имтиҳонларини ўтказиш ва шунингдек, уларни студентлар составига киритиш қуйидаги муддатларда белгиланади.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШДАН АЖРАЛГАН ҲОЛДА ЎҚИШ УЧУН:

санъат мутахассислигидан бошқа ҳамма мутахассисликлар учун аризалар 1 августгача қабул қилинади, кириш имтиҳонлари 1—20 август кунлари, студентлар составига киритиш 21—25 август кунлари ўтказилади.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШДАН АЖРАЛМАГАН ҲОЛДА ЎҚИШ УЧУН:

мавсумий иш билан боғлиқ бўлган мутахассисликлардан ,шунингдек педагогика мутахассислигидан бошқа ҳамма мутахассисликлар учун:

кечки ўқишга, аризалар 1 сентябргача, кириш имтиҳонлари 11 августдан 11 сентябргача қабул қилинади, студентлар составига киритиш эса 21 августдан 21 сентябргача ўтказилади.

Сиртқи ўқишга аризалар 1 сентябргача қабул қилинади, кириш имтиҳонлари 11 сентябргача, студентлар составига киритиш эса 21 августдан 21 сентябргача ўтказилади.

Мавсумий ишлар билан боғлиқ бўлган мутахассисликлар (геодезия, геология-қидирувга кечки ва сиртқи бўлимларда ўқиш учун аризалар 1 октябрдан 16 декабргача, кириш имтиҳонлари 1 декабрдан 1 февралгача, студентлар составига киритиш эса 1 февралдан 16 февралгача ўтказилади.

Қишлоқ хўжалик мутахассислиги бўйича сиртқи бўлимда ўқиш учун аризалар 1 ноябрдан 16 январгача, кириш имтиҳонлари 16 январдан 16 мартгача, студентлар составига киритиш эса 16 мартдан 1 апрелгача ўтказилади.

ЭСЛАТМА: имтиҳонлар бир нечта потокларда ўтказилиши керак.

Олий ўқув юртларига кирувчилар ўзлари танлаган мутахассисликларига мувофиқ қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонлари топширадилар:

техника ва иқтисодий инженерлик, физика, механика-математика мутахассисликлари учун — рус тили (ёки ўқиш қайси тилда олиб борилса, ўша тилдан) ва адабиётдан (ёзма), математикадан (ёзма ва оғзаки), физикадан (ёзма ёки оғзаки);

архитектура мутахассислиги учун — рус тили (ёки ўқиш қайси тилда олиб борилса, ўша тилдан) ва адабиётдан (ёзма), расм, чизмачилик, математикадан (ёзма ёки оғзаки), физикадан (оғзаки);

химия, химиявий технология, металлургия, технология, тегишли саноат тармоқлари бўйича иқтисодий инженерлик мутахассисликлари учун — рус тили (ёки ўқиш қайси тилда олиб борилса, ўша тилдан) ва адабиётдан (ёзма), химиядан (оғзаки), математикадан (ёзма ёки оғзаки), физикадан (ёзма ёки оғзаки);

биология (университетлардан ташқари), қишлоқ хўжалиги (инженер-техниклардан ташқари) мутахассисликлари учун — рус тили (ёки ўқиш қайси тилда олиб борилса, ўша тилдан) ва адабиётидан (ёзма), биологиядан (оғзаки) химиядан (оғзаки), физикадан (ёзма ёки оғзаки);

университетларга биология мутахассислиги бўйича кирувчилар — физика ўрнига математикадан (ёзма ёки оғзаки);

жисмоний тарбия мутахассислиги учун — рус тили (ёки ўқиш қайси тилда олиб борилса, ўша тилдан) ва адабиётдан (ёзма), танлаган мутахассислигидан, биологиядан (оғзаки), химиядан (оғзаки);

психология мутахассислиги бўйича кирувчилар — математикадан (ёзма ва оғзаки), СССР тарихидан (оғзаки), биологиядан (оғзаки),

филология, чет тиллари, шунингдек рус тили ва адабиёти, она тили ва СССР халқлари адабиёти, журналистика, тарих, ҳуқуқшунослик мутахассисликлари бўйича кирувчилар — рус тили (ёки ўқиш қайси тилда олиб борилса ўша тилдан) ва адабиётидан (ёзма ва оғзаки), чет тилларининг биридан (оғзаки), СССР тарихидан (оғзаки);

журналистика мутахассислиги бўйича кундузги ўқишга кирувчилар учун олдин ижодий конкурс ўтказилади;

КПСС тарихи, фалсафа мутахассисликларига кирувчилар — рус тили (ёки ўқиш қайси тилда олиб борилса, ўша тилдан) ва адабиётидан (ёзма), СССР тарихи (оғзаки), жамиятшунослик (оғзаки), ва чет тилларининг биридан имтиҳон топширадилар.

иқтисод, география мутахассисликлари бўйича кирувчилар — рус тили (ёки ўқиш қайси тилда олиб борилса, ўша тилдан) ва адабиётан (ёзма), математикадан (ёзма ёки оғзаки), СССР тарихидан (оғзаки), география (оғзаки);

сиёсий иқтисод мутахассислиги бўйича кирувчилар — география ўрнига жамиятшунослик бўйича оғзаки имтиҳон топширадилар;

иқтисодий кибернетика мутахассислиги бўйича география (оғзаки) ўрнига математикадан иккита имтиҳон топширадилар;

товаршунослик мутахассислиги бўйича кирувчилар рус тили (ёки ўқиш қайси тилда олиб борилса, ўша тилдан) ва адабиётдан (ёзма), математикадан (ёзма ёки оғзаки), география (оғзаки), химиядан (оғзаки);

рус тили ва адабиёти, она тили ва СССР халқлар адабиёти мутахассисликлари бўйича кирувчилар — рус тили ва адабиётидан (ёзма ва оғзаки), она тили ва адабиётдан (ёзма ёки оғзаки), СССР тарихидан (оғзаки) кириш имтиҳони топширадилар.

Ўрта мактабни олтин (кумуш) медаль билан ёки ўрта махсус ўқув юрти ва ҳунар-техника билим юртини «имтиёзли» диплом билан битирганлар (институтларнинг ўта дефицит ихтисосликларига кириш имтиҳонларисиз қабул қилиниш ҳуқуқига эга бўлганлардан ташқари) олий ўқув юртида танланган мутахассислик бўйича белгиланган фандан фақат битта кириш имтиҳони топширадилар.

Улар имтиҳонни «беш» баҳога топширсалар, бошқа имтиҳонлардан озод қилинадилар, агар «тўрт» ёки «уч» баҳо олсалар қолган имтиҳонларнинг ҳаммасини топширадилар.

Техника билим юртини «имтиёзли» диплом билан битирганлар олий ўқув юртида мутахассисликлари билим юртида эгаллаган касбларига мувофиқ бўлса (ёки турдош бўлса), улар ҳам битта имтиҳон топширадилар.

Ўрта маълумоти тўғрисида ҳужжатидаги баҳолар беш ва тўрт бўлиб олий ўқув юртида белгиланган мутахассисликлар бўйича улар икки имтиҳондан 9 балл тўпласалар бошқа имтиҳонлардан озод қилинадилар.

Ўта дефицит мутахассисликлар бўйича олий ўқув юртига кирувчилар икки асосий фанлардан имтиҳон топшириб, камида 8 балл тўпласалар, бошқа қолган имтиҳонлардан озод қилинадилар.

Рус тили (ёки ўқиш қайси тилда олиб борилса, ўша тилдан) ва адабиётдан ёзма кириш имтихони иншо ёзиш шаклида ўтказилади.

Кириш имтиҳонлари СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги томонидан тасдиқланган программа бўйича умумий таълим мактабларининг программаси асосида қабул қилинади.

Олий ўқув юртларига кириш учун имтиҳонларга қўйилганларга белгиланган қоидага биноан иш жойидан меҳнат ҳақи сақланмаган ҳолда ўн беш календарь куни миқдорида қўшимча отпуска берилади. (Олий ўқув юртига бориб келиш учун кетган вақт ҳисобга олинмайди).

Жадвалда белгиланган имтиҳонга узрли сабабсиз муддатида етиб келмаган кишилар кейинги имтиҳонларга киритилмайдилар.

Дастлабки имтиҳонлардан қониқарсиз баҳо олганлар кейинги имтиҳонларга қўйилмайди.

Баҳони ошириш мақсадида қайтадан имтиҳон топширишга рухсат берилмайди.

Р—14100. Ўзбекистон Компартияси МарМеҳнат Қизил Байроқ орденли Ўзбекистон Компартияси Мар босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. В—150.